

Collocaties A

Eddy Waumans

Inleiding

Dit is deel A van een vertalende woordenlijst van Noorse woorden. De aandacht gaat daarbij vooral uit naar zogenaamde "collocaties", vaste woordverbindingen die vaak niet zomaar letterlijk van de ene taal naar de andere omgezet kunnen worden. "Een blauw oog" is in het Engels "a black eye" en in het Spaanse "un ojo amoratado", en het Noorse "stormforelsket" kan niet als "stormverliefd" in het Nederlands vertaald worden. In ruimere zin kunnen ook verbindingen met een vast voorzetsel tot de collocaties gerekend worden: "trots op" is in het Engels "proud of" en in het Noors "stolt av".

De illustratie van het gebruik en/of de gevoelswaarde van een uitdrukking wordt meestal aan de hand van één of meer voorbeelden gegeven. De Nederlandse vertalingen daarvan zijn (logisch in het geval van collocaties) "benaderende" vertalingen.

Bij de substantieven wordt het genus aangegeven; bij de regelmatige werkwoorden de klasse waartoe ze behoren:

1	type "snakke"	snakket	snakket
2	type "ende"	endte	endt
3	type "leve"	levde	levd
4	type "gro"	grodde	grodd

Bij sterke en onregelmatige werkwoorden volgt de onvoltooid verleden tijd en het voltooid deelwoord.

Voor opmerkingen en verbeteringen: info@littomnor.be

E.W.

a	(de letter) a	
	fra A til Å = van A tot Z	Statsbudsjettet fra A til Å <i>De staatsbegroting van A tot Z</i>
à	à	2 à 3 dager <i>2 à 3 dagen</i>
		2 kg à kr 5,00 <i>2 kg à/voor 5 kronen</i>
en/et aber	een minput, een nadeel:	Seksti meter innendørs. Det eneste aberet var at det gikk for fort. På knappe sju sekunder var det over. <i>De zestig meter indoor. Het enige minpunt was dat het te vlug ging. In nauwelijks zeven seconden was het voorbij.</i>
ablegøyer	wordt alleen in het meervoud gebruikt: schelmenstreken, apenstreken, grapjes	Komiker Jerry Lewis gjør ablegøyer for fotografene. <i>De komiek Jerry Lewis hangt de clown uit voor de fotografen</i>
abnorm	abnormaal (" abnormal " bestaat niet in het Noors)	Jeg hadde forlengst skjønt at min egen nysgjerrighet var abnorm. <i>Ik had allang ingezien dat mij eigen nieuwsgierigheid abnormaal was.</i>
	zelfstandig gebruikt:	Det skrittet tok bare de abnorme, de som hadde mistet kontrollen over sine egne handlinger. <i>Die stap deden alleen de abnormalen, zij die de controle over hun daden kwijt waren.</i>
	als bijwoord:	Vel, han skal være svær, skjønner du, helt abnormt svær. <i>Wel, hij is dik, zie je, werkelijk abnormaal dik.</i>
et abonnement	wordt min of meer of z'n Frans uitgesproken en kan met en zonder lidwoord gebruikt worden in de uitdrukking "å bestille (et) abonnement"; de vorm zonder "et" komt duidelijk veel meer voor. Hetzelfde geldt voor "å ha abonnement" :	Jeg bestiller herved abonnement på Troms Folkeblad. <i>Hierbij neem ik een abonnement op TF.</i> Jeg vil gjerne bestille et abonnement på DT-BB. <i>Graag wil ik een abonnement op DT-DB.</i> Kjenner du noen som har abonnement på Adresseavisen ?

		<i>Ken je iemand die op Adresseavisen geabonneerd is?</i>
en abonnent	abonnee	Jeg var abonnent på dette bladet. <i>Ik was op dat blad geabonneerd.</i>
å abonnere (-te)	"zich abonneren op": niet wederkerig in het Noors	Om jeg ikke ville abonnere på Farmand? Jo takk, mer enn gjerne. Jeg visste ikke at det var et blad. Jeg trodde at det var et forsikrings-selskap. <i>Of ik me wou abonneren op Farmand? Ja hoor, met alle plezier. Ik mist niet dat het een tijdschrift was. Ik dacht dat het een verzekeringsmaatschappij was.</i>
absentia	"in absentia" = "bij verstek"	I 1961 ble han dømt til døden in absentia. <i>In 1961 werd hij bij verstek ter dood veroordeeld.</i>
absolutt	kan net zoals het Nederlandse "absoluut" een versterkende functie hebben:	Alder? Vanskelig å si – absolutt yngre enn meg, godt under førti uansett. <i>Leeftijd? Moeilijk te zeggen – absoluut jonger dan ik, een stuk onder de veertig in elk geval.</i> Han er absolutt en spiller som har fremtiden foran seg. <i>Hij is zonder enige twijfel een speler met een toekomst.</i>
ad	voorzetsel: "langs", "via"	Det var særlig to bøker han leste fra, som han hadde fått tak i ad uran-sakelige veier. <i>Hij las vooral voor uit twee boeken, die hij via ondoorgroendelijke wegen te pakken had gekregen.</i> Vi fikk ad omveier vite om det. <i>We kwamen het via via te weten.</i>
adel(en)	de adel	Adel, prester og borgere var like grådige. <i>De adel, de clerus en de burgerij waren even inbalig.</i>
	"av adel" = "van adel"	Han var ikke av adel. <i>Hij was niet van adel.</i>
en adferd	gedrag	aggressiv adferd i trafikken

		<i>agressief gedrag in het verkeer.</i>
		De opplevde hans adferd som sjokkerende. <i>Ze vonden zijn gedrag choquerend.</i>
en adgang	toegang; "de toegang weigeren" = "å nekte adgang" (zonder bepaald lidwoord)	Pressen ble nektet adgang under det store russtreffet. <i>De pers werd de toegang ontzegd tijdens de grote samenkomst van de laatstejaars.</i>
	adgang for (+ person)	adgang forbudt for uvedkommende <i>geen toegang voor onbevoegden</i>
	adgang til (+ zaak)	Vi har adgang til informasjon som andre ikke har adgang til. <i>We hebben toegang tot informatie die voor anderen verborgen blijft.</i>
å adlyde (adlød; adlydt)	1. gehoorzamen; "blind gehoorzamen" = "å adlyde blindt"	Hun bestemte og han adlød blindt. <i>Zij nam de beslissingen en hij gehoorzaamde (haar) blind.</i>
	2. luisteren naar de naam van:	Han adlød det sterke og velklingende navnet Bjartmar Bryne og drakk to liter melk om dagen. <i>Hij luisterde naar de sterke en melodieuze naam van Bjartmar Bryne en dronk twee liter melk per dag.</i>
en adkomst	bereikbaarheid	Lett adkomst fra offentlig vei. <i>Gemakkelijk te bereiken vanaf de openbare weg.</i>
en adressat	een geadresseerde	Brevene hennes kom i retur med adressaten ukjent. <i>Haar brieven werden terugbezorgd met de vermelding "Geadresseerde onbekend op dit adres."</i>
en adresse	een adres	Husk å oppgi adressen bøkene skal sendes til. <i>Vergeet niet het adres op te geven waar de boeken naar toe gezonden dienen te worden.</i>
å adsprede (2/3)	vermaken, amuseren, onderhouden; ook reflexief: "å adsprede seg" = "zich vermaken"	Man kunne også adsprede seg med litt badminton. <i>Men kon zich ook vermaken met een partijtje badminton.</i>
en adspredelse	afleiding, verstrooiing, vertier,	Dans og kinobesøk er de eneste

	vermaak	adspredelsene i bygda. <i>Dansen en naar de bioscoop gaan zijn de enige ontspanningsmogelijkheden in het dorp.</i>
ad undas	in de uitdrukking: "å gå ad undas": "naar de haaien gaan, wegwijnen, verkommeren"	Britenes bilindustri gikk ad undas på syttitallet. <i>De Britse auto-industrie kwijnde weg in de jaren zeventig.</i>
en adopsjon	een adoptie ("van" = "av")	Madonna skal snakke om adopsjonen av den 13 måneders gamle malawiske gutten på Oprah Winfreys show. <i>M. zal het in de O.W. show hebben over de adoptie van de 13 maanden oude jongen uit Malawi.</i>
å advare (-te)	waarschuwen	Du er advart på forhånd. <i>Je bent (op voorhand) gewaarschuwd.</i>
	"waarschuwen voor" = "advare mot"	å løfte en advarende pekefinger. <i>een waarschuwend vinger opsteken.</i>
		Hun advarte mot en skitten valgkamp. Ze waarschuwde voor een vuile verkiezingscampagne.
		Han advarte mot å likestille muslimer med terrorister. <i>Hij waarschuwde voor het gelijkstellen van moslims met terroristen.</i>
en advarsel	waarschuwing, vermaning	De slapp med en skarp/kraftig advarsel. <i>Ze kwamen er met een stevige waarschuwing van af.</i>
		Politiet gikk ut med en advarsel mot å slippe fremmede inn i huset <i>De politie waarschuwde voor het in de woning toelaten van onbekenden.</i>
en advokat	een advocaat	Jeg er hans faste advokat. <i>Ik ben zijn vaste advocaat</i>
en affeksjonsverdi	gevoelswaarde	Askebegeret må ha blitt beholdt for affeksjonsverdien. <i>De asbak moet om sentimentele redenen behouden zijn.</i>
i affekt	in de uitdrukking: "å være/å komme	Hun var i affekt og greide ikke å finne

	i affekt": "boos zijn", "zijn kalmte verliezen"	de riktige ordene. <i>Ze was erg boos en kon de juiste woorden niet vinden.</i>
affære	in de uitdrukking "å ta affære": ingrijpen, in actie komen, tussenbeide komen, maatregelen nemen	Politiet trenger mer informasjon for å kunne ta affære. <i>De politie heeft meer informatie nodig voor ze in actie kan komen.</i>
age(n)	ontzag	Det stod age av ham. Arbeiderne respekterte ham. <i>Hij boezemde ontzag in. De arbeiders respecteerden hem.</i>
		å ha/vise age for en (erg formeel) <i>respect voor iemand hebben/ tonen</i>
å agere	optreden, handelen	Det må ageres øyeblikkelig. <i>Er moet onmiddellijk opgetreden worden.</i>
agg(et)	wrok, rancune: "å bære agg (til)" = "wrok koesteren (tegen)"	Jeg har det imidlertid ikke med å bære agg til noen. <i>Het is echter niet zo dat ik wrok koester tegen iemand..</i>
et agn	(lok)aas	Han slukte agnet med hud og hår. <i>Hij beet toe/ Hij liep blindelings in de val.</i>
å ake (-te)	1. sleeën, met de slee rijden	Jeg foreslo at vi skulle ta kjelken og gå ut og ake. <i>Ik stelde voor om de slee te nemen en er een eindje mee te gaan rijden.</i>
	2. glijden (bijv. over een trapleuning)	De akte lydløst ned på gelenderet. <i>Ze gleden geluidloos langs de leuning naar beneden.</i>
	"å ake seg" = "zich al schuivend verplaatsen", "doorschuiven"	Z. satte seg inn i bilen og akte seg over på den andre siden. <i>Z. ging als eerste in de auto zitten en schoof door naar de andere kant.</i>
akeføre(t)	sneeuw waarop gesleed kan worden	perfekt akeføre <i>uitstekende omstandigheden om te sleeën</i>
akk	ach! och!	"Akk" har en litt gammelmodig og poetisk klang. Jeg tror ikke det er så mange som sier det annet enn for spøk. Jeg ville heller sagt "Å nei, ..." <i>"Akk" klinkt wat ouderwets en poëtisch. Ik denk niet dat het nog veel gebruikt wordt</i>

		<i>behalve in een humoristische context. Ik zou eerder "Å nei,..." gebruiken.</i>
akkurat	als bijwoord: net, juist	Du er akkurat som resten av dem. <i>Je bent net zoals de anderen.</i> Jeg stammet frem en unnskyldning og skulle akkurat til å flytte meg, da han gjorde tegn med hånden at jeg kunne ta det med ro. <i>Ik mompelde een verontschuldiging en stond op het punt om plaats te maken, toen hij met een handgebaar duidelijk maakte dat ik me niet druk hoefde te maken.</i>
en aksent	accent	Aksenten ligger på første stavelse. <i>Het accent ligt op de eerste lettergreep.</i> akutt aksent <i>(Fr.) accent aigu</i> ook in de betekenis "eigenaardige, persoonlijke, regionale of nationale wijze van uitspraak" å snakke med norsk aksent <i>met een Noors accent spreken</i> [gewoonlijk geen lidwoord, maar wel altijd: å snakke med en fremmed aksent <i>met een eigenaardig accent spreken</i>]
å akselerere (-te)	versnellen, optrekken (v. e. auto)	Fra sørlige himmelstrøk, det hørte jeg av aksenten. <i>Ergens uit het zuiden, dat hoorde ik aan zijn accent.</i> Bilen akselererer 0-100 km/t på 13,6 sekunder. <i>De auto trekt op van 0 naar 100 km/h in 13.6 seconden.</i>
	maar ook figuurlijk:	Den globale oppvarmingen vil akselerere. <i>De wereldwijde opwarming zal versnellen</i> Interessen har akselerert etter hennes død. <i>De belangstelling is na haar dood toegenomen.</i>
en aksept	goedkeuring	Han hadde fått aksept fra høyeste hold for planen sin. <i>Hij had van hogerhand goedkeuring voor zijn plan gekregen.</i>

akseptabel	aanvaardbaar	Det er totalt uakseptabel. <i>Dat is totaal onaanvaardbaar.</i>
		en familiebil til akseptabel pris <i>een gezinsauto voor een aanvaardbare prijs</i>
akseptere (-te)	aanvaarden	Jeg håper at du forstår det og at du aksepterer unnskyldningen min. <i>Ik hoop dat je dit begrijpt en mijn verontschuldiging(en) aanvaardt.</i>
en aksje	een aandeel	Oljefondet eier blant annet aksjer i Fiat. <i>Het Oliefonds bezit o.a. aandelen in Fiat.</i>
		De asiatiske aksjene steg til nye rekordhøyder. <i>De Aziatische aandelen stegen tot nieuwe recordhoogten.</i>
en aksjon	een actie: een gezamenlijk optreden, maar ook: een gewapend optreden	Han står bak tallrike aksjoner mot militære styrker. <i>Hij zit achter talrijke acties tegen militaire strijdkrachten.</i>
å aksjonere (-te)	(1) actie voeren ("voor" = "for"; "tegen" = "mot")	Et 60-talls lærere, elver og foreldre aksjonerte for en tryggere skolevei. <i>Een zestigtal leraars, leerlingen en ouders voerden actie voor en veiligere weg naar school.</i>
		Greenpeace aksjonerte mot atomanlegg. <i>Greenpeace voerde actie tegen nucleaire centrales.</i>
	(2) (van politie:) in actie komen, optreden ("tegen" = "mot")	De var en farlig gruppe som politiet aksjonerte mot. <i>Het was een gevaarlijke groepering waartegen de politie in actie kwam.</i>
å akte (t)	van plan zijn	Noe i stemmen hans røpet at han ikke aktet å la seg avlede. <i>Iets in zijn stem verried dat hij niet van plan was zich te laten afleiden.</i>
aktelse(n)	achting, waardering	Om jeg steg eller sank i hans aktelse skal være usagt. <i>Of ik in zijn achting steeg of daalde laat ik in het midden.</i>

		Jeg har stor aktelse for ham som person. <i>Ik heb veel waardering voor hem als persoon.</i>
en akterende	een achtersteven	en lekkasje i akterenden på den nye katamaranen. <i>een lek in de achtersteven van de nieuwe catamaran.</i>
akterutseilt	in de uitdrukking "å være akterutseilt": "achterhaald zijn"	Den norske vinneren av Nordisk Råds Litteraturpris lar det skinne igjennom at han mener kritikerne i Danmark er akterutseilt. <i>De Noorse winnaar van de Noordse literatuurprijs liet doorschemeren dat hij van oordeel was dat de critici in Denemarken achter de feiten aanlopen/ niet meer bij de tijd zijn.</i>
aktiv	actief	Hun er også stadig aktiv som skuespiller, ofte sammen med sin mann. <i>Ze is ook voortdurend actief als actrice, vaak samen met haar echtgenoot.</i>
	"å arbeide aktivt for" = "zich inzetten voor"	Europeisk Ungdom arbeider aktivt for norsk EU-medlemskap. <i>Europeisk Ungdom zet zich in voor Noors lidmaatschap van de EU.</i>
aktpågivende	waakzaam, oplettend	Alle skal være aktpågivende og varsom i trafikken. <i>Iedereen moet waakzaam en voorzichtig zijn in het verkeer.</i>
aktsom	voorzichtig	En må være særdeles aktsom i løypa med hund. <i>Men moet bijzonder voorzichtig zijn met een hond op een skipad.</i>
aktsomhet(en)	voorzichtigheid	Reisende bes vise aktsomhet. <i>De reizigers wordt gevraagd om voorzichtig te zijn.</i>
aktuell	"å være aktuell" = "in de belangstelling/schijnwerpers staan" (gezegd van een persoon)	Arild Nyquist er aktuell med fem nye fortellinger. <i>A.N. staat in de belangstelling met vijf nieuwe verhalen</i>
	"rykende aktuell" = "brandend"	For mange russere er Nansens

	actueel"	beretninger fra reisen for nesten 80 år siden, fremdeles rykende aktuelle. <i>Voor veel Russen zijn Nansens verslagen van de reis die hij bijna 80 jaar geleden maakte, nog altijd brandend actueel.</i>
aktverdig	eerbiedwaardig	en aktverdig alder <i>een eerbiedwaardige leeftijd</i>
et a-lag	eerste elftal	Han debuterte på a-laget året etter. <i>Het jaar erna debuteerde hij in het eerste elftal.</i> Starts A-lag. <i>Het eerste elftal van Start.</i>
alarm(en)	"å slå alarm" = "alarm slaan"	Han klarte å komme seg hele den lange veien over fjellene uten at noen slo alarm. <i>Hij slaagde erin heel de lange weg over de bergen af te leggen zonder dat iemand alarm sloeg.</i>
	"å utløse alarmer" = "het alarm doen afgaan"	Hvis vi hadde brukt dem, ville vi ha utløst alarmer. <i>Indien we ze gebruikt hadden, zouden we het alarm hebben doen afgaan.</i>
en alarmklokke	de alarmbel (ook figuurlijk, dan vaak in het meervoud); ook gebruikt in de betekenis "waarschuwingssignaal van een elektronisch uurwerk, bv. "een wekkerradio" en blijkbaar ook in de betekenis "wekker", ook al is het "normale" woord daar "vekkerklokke"	Alarmklokkene begynte å ringe da han tapte spurter mot supertrege Mikhail Botvinov. <i>De alarmbellen begonnen te rinkelen toen hij sprinten verloor van de supertrage M.B.</i> Philips AE2380 Digital alarmklokke med FM-radio. <i>Philips AE2380. Digitale wekker met FM-radio.</i>
	"de alarmklok luiden" : "å slå alarm"	Han var den første som slo alarm, og får i dag støtte av stadig flere barneleger. <i>Hij was de eerste die de alarmbel/ alarmklok luidde, en vandaag de dag wordt hij door steeds meer kinderartsen bijgetreden.</i>
aldeles	versterkend bijwoord: "helemaal"	Svaret er aldeles riktig. <i>Het antwoord is helemaal juist.</i> Du tar aldeles feil. <i>Je hebt het helemaal verkeerd voor.</i>

	"aldeles for" = "veel te"	Det var aldeles for mye forlangt. <i>Dat was veel te veel gevraagd.</i>
alder(en)	leeftijd	en gutt i 13-14 årsalderen <i>een jongen van een jaar of 13/14</i>
	"å være på alder med" = "even oud zijn als"	Hun var på alder med Hans. <i>Ze was even oud als Hans.</i>
	"å være forut for sin alder" = "zijn leeftijd vooruit zijn"	Læreren roser guttene, især Krister, som han sier er langt forut for sin alder. <i>De leraar prijst de jongens, vooral Krister, van wie hij zegt dat-ie zijn leeftijd ver vooruit is.</i>
	"da jeg var på din alder" = "toen ik jouw leeftijd had"	Da jeg var på din alder var jeg møkklei den forbanna skolen. <i>Toen ik zo oud was als jij, was ik die verdomde school kotsben.</i>
	maar: "op d(i)e leeftijd (dat)" = "i den alder"	Hun vet ikke hvor sønnen er. Man gjør ikke det når de er i den alderen. <i>Ze weet niet waar haar zoon is. Zoiets weet je niet wanneer ze die leeftijd hebben.</i>
		Hun er i den alderen da man vanligvis smaker på alkohol for første gang. <i>Ze heeft de leeftijd waarop men gewoonlijk voor de eerste keer alcohol proeft.</i>
alderdom(men)	hoge leeftijd, ouderdom; "i alderdommen" = op hoge leeftijd	Men det å kunne le er en gave man får i alderdommen. <i>Kunnen lachten is een geschenke dat men op hoge leeftijd krijgt.</i>
alderdommelig	1. ouwelijk	en kvinne med et alderdommelig utseende <i>een vrouw met een ouwelijk voorkomen</i>
	2. ouderwets	å gå alderdommelig kledd <i>ouderwets gekleed gaan.</i>
		Komfyren var det eneste på kjøkkenet som ikke var alderdommelig. <i>Het fornuis was het enige in de keuken dat niet ouderwets was.</i>
en aldersgrense	leeftijdsgrens; "å heve	Aldersgrensen ble hevet til 70 år.

	aldersgrensen" = "de leeftijdsgrens verhogen"	<i>De leeftijdsgrens werd tot 70 jaar verhoogd.</i>
	"å gå av for aldersgrensen" (formeel:) = "de leeftijdsgrens bereikt hebben"	Pensjonen ble automatisk utbetalt når arbeidstakeren gikk av for aldersgrensen. <i>Het pensioen werd automatisch uitbetaald wanneer de werknemer de leeftijdsgrens bereikt had.</i>
et aldershjem	een bejaardentehuis	Han døde på et aldershjem. <i>Hij stierf in een bejaardentehuis.</i>
aldri	"aldri i evighet(en)/i verden/i livet" = "nooit van mijn/zijn leven"	Aldri i evighet. Jeg kan ikke slikt. <i>Nooit van mijn leven. Zoiets kan ik niet.</i>
		Tror du de kommer å gi etter for kravene? Aldri i verden! <i>Denk je dat ze voor de eisen zullen zwichten? Nooit van zijn leven!</i>
	"aldri så + adjektief/bijwoord" kan gebruikt worden als alternatief voor "veldig"	Vi har ventet aldri så lenge. <i>We hebben erg lang gewacht.</i>
		Men om det snør aldri så mye, så sitter jeg ute. <i>Hoeveel het ook sneeuwt, toch zit ik buiten.</i>
en alen	is eigenlijk een oude lengtemaat (een "el") maar wordt nu vooral gebruikt in de uitdrukking "to alen av samme stykke" = gelijk, eender, lood om oud ijzer	Jon Fredrik Baksaas og Jens Stoltenberg er to alen av samme stykke. <i>JFB en JS zijn twee van dezelfde soort.</i>
alene	"mutters alene" = "moederziel alleen"	Han sto der mutters alene. <i>Hij stond daar moederziel alleen.</i>
	"ikke være alene om noe" = "niet de enige zijn; niet alleen staan"	Han ville komme i gang med jobben. Det var han ikke alene om. <i>Hij wou eraan beginnen. En hij was niet de enige.</i>
		Kristin Halvorsen var ikke alene om å kritisere forvaltningen av oljefondet. <i>K.H. stond niet alleen met haar kritiek op het beheer van het Oliefonds.</i>
	"ene og alene" = "enkel en alleen"	Din jobb er ene og alene å overholde de avtaler du har ingått. Jouw job is enkel en alleen om de afspraken die je hebt gemaakt na te

		komen.
alfabetisk	alfabetisch	De sto i alfabetisk rekkefølge. <i>Ze waren alfabetisch gerangschikt.</i>
	"alfabetisch rangschikken" = "å ordne / rangere / sette opp alfabetisk"	Lovene er ordnet alfabetisk. <i>De wetten staan alfabetisch gerangschikt.</i>
		Videoene er rangert alfabetisk på tittel <i>De video's staan alfabetisch op titel geordend.</i>
		Vi har satt opp listen alfabetisk etter etternavn. <i>We hebben de lijst alfabetisch op achternaam samengesteld.</i>
et alibi	"å ha alibi" = "een alibi hebben"	Min klient forklarer at han har alibi for det tidspunkt da overgrepet skjedde. <i>Mijn cliënt verklaart dat hij een alibi heeft voor het tijdstip waarop de overval plaatsvond.</i>
	"et vanntett/pottetett alibi" = "een waterdicht alibi"	Alle andre medarbeidere på kontoret har pottetette alibier <i>Alle andere kantoormedewerkers hebben waterdichte alibi's</i>
		Alibiet hans var fullstendig vanntett <i>Hij had een waterdicht alibi.</i>
alkohol	alcohol "ren alcohol" = "pure alcohol"	Studenter drikker i gjennomsnitt 5,7 liter ren alkohol i året. <i>Studenten drinken gemiddeld 5,7 liter pure alcohol per jaar.</i>
alkoholisert	aan alcohol verslaafd	en alkoholisert og voldelig far. <i>een aan alcohol verslaafde en gewelddadige vader.</i>
all	alt sammen = alles	Alt sammen begynte med at en venninne av meg fikk kontakt med... <i>Het begon allemaal toen een vriendin van mij in contact kwam met...</i>
	i alt = in totaal	Hvor mange pasienter har De i alt? <i>Hoeveel patiënten hebt u in totaal?</i>
	alt i alt = al met/bij al; alles bij	Alt i alt følte hun seg svært forvirret.

	elkaar genomen	<i>Al met al voelde ze zich erg in de war.</i>
	alle som én = allemaal, als één man	Alle som én var de på min side. <i>Ze stonden als één man achter mij.</i>
	"alle" kan ook zelfstandig voor personen gebruikt worden in de betekenis "iedereen"	Alle vet at røyking er skadelig. <i>Iedereen weet dat roken schadelijk (voor de gezondheid) is.</i>
		Alles øyne ble rettet mot henne når hun kom inn i et rom. <i>Iedereen keek naar haar wanneer ze een kamer binnenkwam.</i>
		Alle nikket og var enige. <i>Iedereen knikte en ging akkoord</i>
		Dette går sterkt inn på oss alle. <i>Dit grijpt ons allemaal erg aan.</i>
	"alle mann" (twee woorden) = "iedereen"	Vi evakuerer bygningen. Alle mann ut. <i>We evacueren het gebouw. Iedereen naar buiten.</i>
	"alle og enhver" = "iedereen, Jan en alleman"	Den nye frisyren din fortjener å bli sett av alle og enhver. <i>Je nieuwe kapsel verdient het echt wel om door iedereen gezien te worden.</i>
	"alt er ved det gamle" = "alles is bij het oude gebleven; er is niets veranderd"	Vi kan umiddelbart slå fast: alt er ved det gamle! <i>We kunnen onmiddellijk vaststellen dat alles bij het oude gebleven is!</i>
en allé	een laan; in de andere vormen wordt geen accent geschreven	Han stod ved vinduet da jeg kom oppover alleen. <i>Hij stond bij het raam toen ik de laan kwam opgelopen.</i>
allemannseie(t)	gemeengoed	Lillebjørn Nilsen har skapt sanger som har blitt allemannseie. <i>L.N. heeft liedjes geschreven die gemeengoed geworden zijn.</i>
aller	"aller" is net zoals het Nederlandse prefix "aller" een versterkend woord dat voor superlatieven geplaatst wordt. Het Noorse "aller" is echter geen prefix maar een bijwoord.	Sammenlign priser på flybilletter og finn de aller billigste. <i>Vergelijk de prijzen van de vliegtickets en vind de allergeodkoopste.</i> Aller forrest sto et bord.

		<i>Helemaal vooraan stond een tafel.</i>
		De nektet å svare på de aller fleste spørsmål. <i>Ze weigerden op veruit de meeste vragen te antwoorden.</i>
	Het kan ook met "superlatieve" voorzetsels gebruikt worden en ook voor "først".	Varene vil bli sendt med det aller første. <i>De goederen zullen zo snel mogelijk verzonden worden.</i>
allerede	"reeds", "al"; staat gewoonlijk midden in de zin, maar vooraan en achteraan zijn ook mogelijk:	Jeg har allerede hørt det. <i>Ik heb het al gehoord.</i>
		Allerede i 1967 debuterte hun på Høstutstillingen. <i>Al in 1967 debuteerde ze op de Herfsttentoonstelling.</i>
		Manuset er jo skrevet allerede. <i>Het script is immers al geschreven.</i>
	Staat "allerede" aan het begin van de zin, dan kan het soms als "zelfs" vertaald worden:	Allerede de gamle inkaer har benyttet platina til smykker. <i>Zelfs de oude Inca's gebruikten platina voor juwelen./ De oude Inca's al...</i>
	"allerede nå" = "nu al"	Januar-nummeret i butikkene allerede nå! <i>Het januarnummer nu al in de winkels!</i>
allestedsnærværende	alomtegenwoordig	det allestedsnærværende CIA <i>De alomtegenwoordige CIA</i>
en allergi	een allergie ("voor" = "mot")	å utvikle en allergi mot kumelk <i>een allergie ontwikkelen voor koemelk</i>
allergisk	allergisch (voor = "mot" – "allergisk overfor" is ook mogelijk maar wordt veel minder gebruikt):	å være allergisk mot bjørkepollen <i>allergisch zijn/ een allergie hebben voor berkenpollen</i>
		Det er ikke uvanlig å være allergisk overfor flere typer pollen. <i>Het is niet ongewoon allergisch te zijn voor verschillende pollentypes.</i>
		å reagere allergisk <i>allergisch reageren</i>

en allfarvei	"grote weg", "veelgebruikte weg"	Hans hjemby Kakarak, utenfor allfarvei i det vestlige Afghanistan, var en av seks landsbyer som ble rammet. <i>Zijn woonplaats Karakak, weg van de bewoonde wereld in West-Afghanistan, was één van de zes dorpen die getroffen werden.</i>
en allianse	een verbond, een alliantie een verbond sluiten/aangaan met = "å gå i allianse med"	Britene gikk i allianse med Frankrike. <i>De Britten sloten een verbond met Frankrijk.</i>
allikevel	zie likevel	
allmenn	zie almen	
allmenheten	het publiek; de man in de straat	Området er ikke tilgjengelig for allmennheten. <i>Het gebied is niet toegankelijk voor het publiek.</i> Allmennheten tenker på plastiske kirurger som bare kosmetiske kirurger. <i>De man in de straat ziet plastische chirurgen als alleen maar cosmetische chirurgen.</i>
en allmenning	een brede straat of een plein	Der Oslos største trafikkmaskin lå, skal det ligge en allmenning med trær, benker, uteservering og kanskje et vannspeil. <i>Waar zich vroeger Oslo's grootste klaverblad bevond, komt er een plein met bomen, bankjes, een café met terras en misschien een wateroppervlak.</i>
et allmøte	vergadering voor het hele personeel; algemene vergadering.	Det var fullstappet i auditoriet da situasjonen ved sykehuset ble diskutert på et allmøte i går. <i>Het auditorium zat stampvol toen de situatie in het ziekenhuis gisteren op een algemene vergadering besproken werd.</i>
allsidig	1. veelzijdig; allround	Han er veldig allsidig og kan spille både i forsvar og på midtbanen. <i>Hij is erg veelzijdig en kan zowel in de verdediging als op het middenveld spelen.</i> en allsidig fotballspiller <i>een allround voetballer</i>

	2. uitvoerig, uitgebreid	en allsidig presentasjon <i>een uitvoerige uiteenzetting.</i>
allslags	kan ook als twee woorden geschreven worden; betekent "allerlei", "divers"	all slags unyttig info <i>allerlei overbodige informatie</i> Jeg liker allslags musikk. <i>Ik hou van diverse soorten muziek.</i>
alltid(s)	"alltid" (let op de dubbele -l) kan net zoals het Nederlandse "altijd" een bijwoord van tijd ("immer", "steeds") of een bijwoord van hoedanigheid ("wel", "zeker", "in elk geval") zijn	Jeg har alltid vært redd hunder. <i>Ik ben altijd bang voor honden geweest.</i> Det kan vi alltid diskutere en annen gang. <i>Daar kunnen we wel een andere keer over praten.</i>
	Voor de tweede betekenis kan in het Noors ook "alltids" gebruikt worden.	Hadde vi ransaket hverandres leiligheter, ville vi alltids funnet noe. <i>Indien we elkaars flats doorzocht hadden zouden we zeker iets gevonden hebben.</i> Sett deg ned så kan vi vel alltids snakke noen minutter. <i>Ga zitten dan kunnen we wel een paar minuutjes praten.</i>
		For den rene er allting rent. <i>Voor de reine is alles rein.</i>
allting	alles	
almen	algemeen	Dette er i ferd med å bli et alment problem. <i>Dit is een algemeen probleem aan het worden.</i>
alminnelig	1. veel voorkomend, gewoon (soms met de negatieve bijbetekenis: "gewoontjes, niks bijzonder, nogal banaal")	en alminnelig navn <i>een veel voorkomende naam</i> en alminnelig bil <i>een gewone auto</i>
		Det var ikke dårlig, men det var bare alminnelig <i>Het was niet slecht, maar het was maar gewoontjes.</i>
		2. algemeen
		alminnelig stemmerett <i>algemeen stemrecht</i> alminnelig verneplikt <i>algemene dienstplicht</i>

alminnelighet	vooral in de uitdrukking "i alminnelighet": "gewoonlijk"	Sykdommen overføres i alminnelighet ved samleie. <i>De ziekte wordt gewoonlijk via geslachtsgemeenschap overgedragen.</i>
	"i sin alminnelighet": "in het algemeen"	Han sa at han snakket om kvinnen i sin alminnelighet. <i>Hij zei dat hij het over de vrouw in het algemeen had.</i>
alskens	allerlei, allerhande	Hun hadde fylt vesken med alskens pakker. <i>Ze had de tas met allerlei pakjes gevuld.</i>
alterert	ontzet	For én gangs skyld så den sindige lensmannen alterert ut. <i>Deze ene keer zag het hoofd van politie er ontzet uit.</i>
et alternativ	een alternatief ("voor" = "til")	Hva er alternativet til strukturelle inngrep? <i>Wat is het alternatief voor structurele ingrepen?</i>
altfor	te (versterkend woord)	Bilen var altfor dyr <i>De auto was te duur.</i>
altoverskyggende	allesoverheersend, allesoverschaduwend	Det er ikke lenger av altoverskyggende betydning <i>Dat is niet langer van allesoverheersende betekenis.</i>
altså	1 "dus" (vat samen wat al gezegd is; drukt een conclusie uit)	Nå har de altså bestemt seg for å anke. <i>Nu hebben ze dus besloten om beroep aan te tekenen.</i>
	2. versterkend woord (staat dan achteraan)	Jeg tenker, altså er jeg. (Descartes) <i>Ik denk, dus ik besta.</i> Tro meg nå endelig, det er helt sant, altså! <i>Geloof me nu toch, het is echt helemaal waar!</i>
altutslettende	allesvernietigend	en altutslettende atomkrig <i>een allesvernietigende atoomoorlog</i>
alvor(et)	ernst	Ingen oppfattet alvor(et) i situasjonen. <i>Niemand zag de ernst van de situatie in.</i>

		å vise alvorret i situasjonen <i>de ernst van de situatie aantonen</i>
	"å mene alvor" = "het (echt) menen"	Kvinne 1: - Om jeg bare kunne få bytte mine brede skuldre mot en nakke som din! Kvinne 2: - Du kan ikke mene alvor! Jeg vet andre som vil ha like brede skuldre som deg. <i>- Kon ik m'n brede schouders maar ruilen voor een hals als die van jouw!</i> <i>- Dat meen je niet! Ik ken er heel wat die jouw brede schouders willen hebben.</i>
	"å ta noe(n) på alvor" = "iemand (iets) ernstig nemen."	Jeg prøver å ta barnas ønsker på alvor. <i>Ik probeer de wensen van de kinderen ernstig te nemen.</i>
	"for alvor" = "echt, werkelijk"	Nå begynte jeg å bli redd for alvor. <i>Nu begon ik pas echt bang te worden.</i>
	"i/på ramme alvor"; "i fullt alvor" = "in volle ernst"	Mener du i ramme alvor at Kongeriket vanstyres idag? <i>Meen je in volle ernst dat het koninkrijk vandaag de dag slecht bestuurd wordt?</i> Mener du på ramme alvor at 68-bevegelsen begynte i Porsgrunn? <i>Bedoel je nu echt dat de beweging van '68 in Porsgrunn begon?</i> Ha sa det i fullt alvor. <i>Hij meende echt wat hij zei.</i>
alvorlig	ernstig	Jeg lurert på om jeg tar ting for alvorlig. <i>Ik vraag me af of ik de dingen te ernstig opneem.</i>
en amatør	een liefhebber, ook - in de betekenis "een niet-beroeps"	Varmepumper trenger en jordet stikkontakt, og en slik har du som amatør uansett ikke lov til å sette opp selv. <i>Warmtepompen vereisen een geaard stopcontact, en dat mag je als hobbyklusser niet zelf installeren.</i>
	- als het over sporters gaat	Han er blitt større og sterkere siden han var amatør.

		<i>Hij is nu groter en sterker dan toen hij amateur was.</i>
en ambassade	een ambassade	ansatte ved ambassaden <i>medeiverkers van de ambassade</i>
		Barna ble holdt skjult på den norske ambassaden. <i>De kinderen werden in de Noorse ambassade verborgen gehouden.</i>
en ambisjon	vaak in het meervoud gebruikt	John Arne Riise har lenge hatt ambisjoner om å bli den spilleren med flest landskamper for Norge. <i>J.A.R. heeft lang de ambitie gehad om de speler met de meeste selecties voor het Noorse nationale elftal te worden.</i>
		ha ambisjoner i politikken <i>politieke ambities/aspiraties hebben</i>
en ambulanse	een ziekenwagen	ringe etter ambulanse <i>een ziekenwagen bellen</i>
		Passasjeren ble kjørt til St. Olavs Hospital i/med ambulanse. <i>De passagier werd met de/per/in een ziekenwagen naar het St. Olavs Ziekenhuis gebracht.</i>
amok	"å gå amok" = "als een bezetene tekeergaan"	Mannen gikk amok og forsøkte å angripe tegneren. <i>De man ging als een bezetene tekeer en probeerde de tekenaar/illustrator aan te vallen.</i>
å anbefale (-te)	aanraden, aanbevelen	NAF anbefaler 3 mm på sommerdekk <i>NAF [een dienst tot hulpverlening langs de weg aan motorvoertuigen] raadt voor zomerbanden 3mm aan.</i>
	"å anbefale noe på det varmeste" = "iets warm aanbevelen"	Hotel Aurora: anbefales på det varmeste!!! <i>Hotel A.: warm aanbevolen!!!</i>
andpusten	buiten adem	Hun virket andpusten. Kanskje hun hadde løpt opp trappene. <i>Ze leek buiten adem. Misschien was ze de trap opgelopen.</i>

	kan ook voor een zelfstandig naamwoord gebruikt worden:	Det var en andpusten Maradona som m\ototte pressen etter kampen. <i>Het was een bijgende Maradona die de pers na de wedstrijd te woord stond.</i>
andregir(et)	tweede versnelling	Han skiftet til andregir. <i>Hij schakelde naar tweede versnelling.</i>
\aa ane (-te)	1. vermoeden, een voorgevoel hebben	Jeg aner at al-Qaida g\aa r en vanskelig tid i m\otote. <i>Ik vermoed dat al-Q een moeilijke tijd tegemoet gaat.</i>
	2. in een negatieve constructie: "weten"	Jeg aner ikke en gang om han lever. <i>Ik weet niet of hij nog leeft.</i>
	ook een reflexieve constructie is mogelijk: " \aa ane seg" = "een vermoeden hebben; min of meer verwachten"	Foreldrene aner ingenting. <i>De ouders weten nergens van/ van niets</i>
	"\aa ane ur\aa d" = "onraad ruiken"	Det ante meg hva hun kom til \aa si. <i>Ik vermoedde wat ze zou zeggen.</i>
	"\aa ane fred og ingen fare" = "geen flauw vermoeden hebben van wat er komen gaat", "nietvermoedend"	Det er mildt sagt skremmende at en \aa penbart forstyrret person s\aa pass enkelt kan f\ore et stort redningsapparat bak lyset i n\aa r en time f\or noen aner ur\aa d. <i>Het is op zijn zachtst gezegd angstaanjagend dat een duidelijke gestoorde persoon zonder al te veel moeite een uitgebreid hulpverleningsapparaat bijna een uur voor de gek kan houden voor iemand onraad ruikt.</i>
		Han koker kaffe og aner fred og ingen fare. <i>Hij zette koffie en wist helemaal niet wat hem te wachten stond.</i>
en anelse	1. een vermoeden, een voorgevoel	Kanskje hadde de allerede en vag anelse. <i>Misschien hadden ze al een vaag vermoeden.</i>
		Med hodet fullt av de bangeste anelser l\op jeg inn p\aa soverommet. <i>Met een hoofd vol bange voorgevoelens liep ik de slaapkamer in.</i>
		Han bekreftet mine bange anelser.

		<i>Hij bevestigde mijn bange vermoedens</i>
	2. een beetje, wat	De hadde ingen anelse om hvem jeg var. <i>Ze wisten helemaal niet/ hadden er geen flauw benul van wie ik was.</i>
		Tilsett en anelse salt. <i>Voeg een beetje zout toe.</i>
anerkjennende	goedkeurend	"Du er flink til å tilberede fisk," sa han anerkjennende. <i>"Je bent goed in het bereiden van vis," zei hij goedkeurend.</i>
anerkjent	gerespecteer	Den anerkjente journalisten K. I., som fikk Fritt Ord-prisen nylig, er et annet offer. <i>De gerespecteerde journaliste K.I., die onlangs de Fritt Ord-prijs kreeg, is een ander slachtoffer.</i>
et anfall	een aanval (= plotselinge, meestal kortstondige, aandoening van een lichamelijke of geestelijke ziekte of van hartstocht)	et anfall av migrene <i>een aanval van migraine</i>
		å få et anfall av raseri <i>een woedeaanval krijgen</i>
å ange (1)	geuren	Det anget av hav og røyk og morgen som det gjør iblant om våren. <i>Het geurde er naar zee en rook en morgen zoals dat soms gebeurt in de lente.</i>
angerfull	berouwvol	"Beklager," sa han, uten å se særlig angerfull ut. <i>"Het spijt me," zei hij, zonder er echt erg berouwvol uit te zien.</i>
å angi (angav, angitt)	aangeven ("ter kennis brengen van de politie e.d.")	Det var en insatt som angav ham. <i>Het was een gedetineerde die hem aangaf.</i>
angivelsene(n)	verklaring	Hun rablet ned angivelsene hans. <i>Ze pende zijn verklaring(en) neer.</i>
angjeldende	waarover het gaat; desbetreffend; in kwestie	Poenget med en dødsannonse er å få kunnjort at angjeldende person ikke lenger er blant oss. <i>Het doel van een doodsadvertentie is bekend te maken dat de persoon in kwestie niet meer onder de levenden is.</i>

å angre (1)	spijt hebben/berouw hebben: "på" = "over"	Han angret med det samme på at han hadde fortalt det. <i>Hij had er dadelijk spijt van dat hij het verteld had.</i>
		Hun hadde gitt etter i et svakt øyeblikk, noe hun siden hadde kommet til å angre bittert på. <i>Ze had toegegeven in een moment van zwakte, iets wat ze zich later bitter zou beklagen.</i>
	Het werkwoord komt ook wel eens zonder voorzetsel voor.	Angrer du syndene dine? <i>Heb je berouw hebben over je zonden?</i>
en angrefrist	een bedenktijd	Angrefristen løper fra den dagen du har mottatt varene du har betalt for. <i>De bedenktijd loopt vanaf de dag dat je de aangekochte waren ontvangen hebt.</i>
		Agrefristen er utløpt. <i>De bedenktijd is voorbij.</i>
		Som regel har man en angrefrist på 30 dager. <i>Gewoonlijk heeft men dertig dagen bedenktijd.</i>
et angrep	een aanval; "å gå til angrep på" = "aanvallen"	Han gikk til kraftig angrep på regjeringens klimapolitikk. <i>Hij viel het klimaatbeleid van de regering fel aan.</i>
å angå (angikk, angått)	1. te maken hebben met	Du har rett. Det angår ikke meg. <i>Je hebt gelijk. Ik heb er niks mee te maken.</i>
	2. betreffen	Hva angår ditt andre spørsmål... <i>Wat je tweede vraag betreft...</i>
å anke (1)	in (hoger) beroep gaan tegen (een vonnis)	Jeg regner med at vi kommer til å anke dommen. <i>Ik verwacht dat we in beroep zullen gaan tegen het vonnis.</i>
en anke	een (hoger) beroep (jurisische term)	Lagmannsretten har forkastet/godtatt anken. <i>De arrondissementsrechtbank heeft het beroep verworpen/aanvaard.</i>
en ankel	een enkel	å skade ankelen <i>zijn enkel blesseren</i>

		å vrikke ankelen zijn enkel verzwikken
et anker	een anker	Vi lå for anker sør for Flesland. <i>We lagen ten zuiden van Flesland voor anker.</i> Båten kastet anker. <i>De boot ging voor anker..</i> Vi lettet anker og seilte til Risør <i>We lichtten het anker en zeilden naar Risør.</i>
å anklage (t)	beschuldigen, aanklagen	Jo Morris og hennes elsker er anklaget for mord på hennes mann. <i>J. M. en haar minnaar worden beschuldigd van moord op haar echtgenoot.</i> Han hadde anklaget henne for å forsømme sin egen mor. <i>Hij had er haar van beschuldigd haar eigen moeder te verwaarlozen.</i>
å ankomme (ankom, ankommet)	aankomen, arriveren "aankomen in", "arriveren in": in het Noors is een voorzetsel niet erg gebruikelijk als de naam van een land of stad volgt.	Toget ankommer kl 1235. <i>De trein komt om 12.35 aan.</i> Vi ankom Oslo i seks – halv sju tiden. <i>Vi kwamen tussen zes en half zeven in Oslo aan.</i>
anlagt	aangelegd	Han var høyst upraktisk anlagt. <i>Hij was erg onhandig aangelegd.</i>
en anledning	1. gelegenheid, mogelijkheid 2. aanleiding: "i anledning (av)" = "naar aanleiding van"	Deretter vil det bli anledning til å stille spørsmål. <i>Daarna zal er gelegenheid tot vragen stellen zijn.</i> Alt han hadde å gjøre var å benytte første og beste anledning til å få tak i dem. <i>Alles was hij moest doen was de eerste de beste gelegenheid aangrijpen om ze te pakken te krijgen.</i> Jeg kommer i anledning Deres anbud. <i>Ik kom naar aanleiding van uw aanbod.</i>

		I desember 2008 var utenriksminister Nakasone i Oslo i anledning av signeringen av Klaseammunisjonskonvensjonen. <i>In december 2008 was Minister van Buitenlandse Zaken N. in Oslo naar aanleiding van de ondertekening van het Verdrag over de clustermunitie.</i>
et anlegg	1. een complex	et industrianlegg <i>een industriecomplex, een industrieel complex</i>
	2. een installatie	et stereoanlegg <i>een stereo-installatie</i>
	3. een aanleg, een talent	ha anlegg for melankoli <i>melancholisch van aard zijn</i>
		et medfødt anlegg <i>een aangeboren talent</i>
et anliggende	een gelegenheid, een zaak	Problemet er ikke bar et norsk anliggende. Det er verre andre steder, særlig i de store byene i USA. <i>Het is niet alleen een Noorse kwestie. Het is op andere plaatsen erger, vooral in de grote steden in de VS.</i>
å anløpe (anløp, anløp(e)t)	aandoen (van een schip)	MS Fram anløp Stavanger. <i>MS Fram deed Stavanger aan.</i>
anløpen	moreel verdorven	en type med litt anløpen moral <i>iemand met een wat twijfelachtige moraal</i>
		to anløpne damer <i>twee dames van twijfelachtige zeden</i>
anmarsj	alleen in de uitdrukking "i anmarsj" = "in aantocht"	En storm var i anmarsj. Een storm was in aantocht.
		Baby nummer to var i anmarsj. Baby nummer twee was op komst.
å anmode (1)	verzoeken ("om noe" = "om iets")	De anmodet mengden om å trekke seg tilbake. <i>Ze verzochten de menigte om weg te gaan.</i>
annen	1. ander(e) (onbepaalde vorm m/v. enk.) ("annet": onbepaalde vorm	en annen bil <i>een andere wagen</i>

	onzijdig) ("andre": onbepaalde vorm mv.; bepaalde vorm)	et annet hus <i>een andere huis</i>
		andre bøker <i>andere boeken</i>
		Den andre bilen var min. <i>De andere auto was van mij.</i>
		Jeg skal vente til de andre kommer tilbake. <i>Ik zal wachten tot de anderen terugkomen.</i>
		Kristian den andre/den annen <i>Kristiaan de Tweede</i>
2. tweede		Det var mandag den annen november. <i>Het was maandag de tweede november.</i>
	"om en annen" (na twee door "og" verbonden werkwoorden) = "om de beurt"	Hun hikster og ler om en annen. <i>Ze snikt en lacht om de beurt.</i>
	"fra tid til annen" = "van tijd tot tijd"	Alle har dratt fordel av en dommeravgjørelse fra tid til annen. <i>Iedereen heeft van tijd tot tijd wel eens voordeel gebaald uit een scheidsrechterlijke beslissing.</i>
	"blant annet" = "onder andere"	Han sa blant annet at han ikke var overrasket. <i>Hij zei o.a. dat hij niet verrast was.</i>
annenhver (onz.: annenhvert)	om de/het andere	I oppveksten gikk vi på skolen annenhver dag. <i>In mijn jeugd gingen we om de andere dag naar school.</i>
annenhånds	uit de tweede hand (d.w.z. "niet als ooggetuige")	Min beretning er annenhånds. <i>Mijn verslag komt uit de tweede hand.</i>
annepilot(en)	tweede piloot	Til passasjerenes store fornøyelse hadde han ikke annet å gjøre enn å banke på og vente at annepiloten skulle låse ham inn. <i>Tot groot jolijt van de passagiers zat er voor hem niets anders op dan aan te kloppen en te wachten tot de tweede piloot hem binnen zou laten.</i>

annenrangs	tweederangs	Kristne og jøder ble annenrangs borgere. <i>Christenen en joden werden tweederangs-burgers</i>
annerledes (bijwoord en bijvoeglijk naamwoord)	ander(e)	Programmet er like seriøst som andre programmer, men har en annerledes form. <i>Het programma is even ernstig als andere programma's maar heeft een andere vorm.</i> Jeg ville ha gjort det annerledes. <i>Ik zou het anders gedaan hebben.</i>
annerledesten- kende	andersdenkend	Vaclav Havel hørte til gruppen av annerledestenkende som etter 1968 ga seg til å drømme og planlegge. <i>V.H. behoorde tot de groep van andersdenkenden die na 1968 begon te dromen en plannen begon te maken.</i>
annetsteds	ergens anders	Problemet ligger annetsteds. <i>Het probleem ligt ergens anders.</i>
en annonse	een advertentie	å klippe ut annonser. <i>advertenties uitknippen</i> Det var akkurat det som stod i annonsen. <i>Dat was precies wat er in de advertentie stond.</i> "å legge ut en annonse" = "en advertentie plaatsen" "å svare på en annonse" = "antwoorden op een advertentie"
ansamling(en)	verzameling; groep	en ansamling av mennesker <i>een groep mensen</i> Fra 138 kilometers avstand fanget kameraene merkelige ansamlinger av kjempemessige spir på månene. <i>Van op een afstand van 138 kilometer zagen de camera's merkwaardige groepen van enorm grote pieken op de manen.</i>
ansats(en)	"å gjøre ansats til" = "aanstalten	Han gjorde ansats til å reise seg.

	maken om"	<i>Hij maakte aanstalten om op te staan.</i>
en ansatt mv: ansatte	werknemer, employé	Med åtte ansatte og moderne utstyr har man nå satt i gang produksjon. <i>Met acht werknemers en moderne apparatuur heeft men nu de productie in gang gezet.</i>
å anse	beschouwen "anse for/som" = "beschouwen als"	Det hollandske folket anså Ludvig XIV for sin fiende. <i>Het Hollandse volk beschouwde Lodewijk XIV als zijn vijand.</i> Det har aldri blitt ansett som godt norsk. <i>Dat werd nooit als correct Noors beschouwd.</i>
anseelse(n)	reputatie	med god anseelse <i>met een goede reputatie</i>
anselig	aanzienlijk	en anselig formue <i>een aanzienlijk fortuin</i>
ansett (adj.)	geacht	Han var på den tiden svært ansett i byen. <i>Hij stond in die tijd in hoog aanzien in de stad.</i>
et ansikt	een (aan)gezicht	Tvilen sto å lese i ansiktet hennes. <i>De twijfel was op haar gezicht af te lezen.</i>
	"å redde/bevare ansikt" = "zijn gezicht (figuur) redden"	Vi skjønner ikke hvordan de skal kunne redde ansikt etter alt som har skjedd. <i>We zien niet in hoe ze hun gezicht kunnen redden na alles wat er gebeurd is.</i>
	"å tape ansikt" = "zijn gezicht verliezen"	Vi kan ikke gå med på dette uten å tape ansikt. <i>We kunnen daar niet mee akkoord gaan zonder het gezicht te verliezen/gezichtsverlies.</i>
	"ansikt til ansikt" = "oog in oog"	Tanken på at hun snart skulle stå ansikt til ansikt med ham, gjorde hun enda reddere. <i>De gedachte dat ze spoedig oog in oog met hem zou staan, maakte haar nog banger.</i>
	"skjære ansikter" = "gekke bekken trekken"	Hun skar ansikter til meg bak bakken hans.

		<i>Ze trok achter zijn rug gekke beken naar me.</i>
en ansiktsløfting	facelift (ook figuurlijk)	Stortingsbygningen trenger i høyeste grad til en ansiktsløfting. <i>Het parlamentsgebouw heeft hoogdringend een facelift nodig.</i>
anskreven <i>of</i> anskrevet	in de uitdrukking "å være godt/dårlig anskrevet hos" = "goed/slecht aangeschreven staan bij"	Hun fikk sin vilje, og det viser at hun stod godt anskrevet hos O. R. <i>Ze kreeg wat ze wou en dat toont dat ze goed aangeschreven stond bij O.R.</i>
anskrik	"å gjøre anskrik" = "alarm slaan"	Gjerningsmannen flyktet fra stedet etter at en nabo gjorde anskrik. <i>De dader vluchtte weg nadat een buur alarm geslagen had.</i>
anskuelig	aanschouwelijk, gemakkelijk te begrijpen, concreet, treffend	Han kan kunsten å presentere økonomisk historie på en anskuelig måte. <i>Hij verstaat de kunst om economische geschiedenis op een aanschouwelijke manier te presenteren</i>
å anskueliggjøre (anskueliggjorde, anskueliggjort)	aanschouwelijk voorstellen, illustreren	Rederijkerne skrev allegoriske dramaer som anskueliggjorde ideer og læresetninger. <i>De rederijkers schreven allegorische drama's die ideeën en leerstellingen aanschouwelijk voorstelden.</i>
anspent	gespannen	med anspent blikk <i>met (een) gespannen blik</i> lytte anspent <i>gespannen luisteren</i>
anspenth(et)en)	spanning ("toestand of omstandigheid dat iemands zenuwen, zijn aandacht, zijn verwachting gespannen zijn")	Alkoholen hadde evnen til å jage bort anspenth(et) og uønskede følelser. <i>Alcohol bezat het vermogen om spanning en ongewenste gevoelens te verjagen.</i>
å anspre (1/2)	aanspre, aanzetten ("tot" = "til")	Det burde være nok til å anspre Pakistan til handling. <i>Dat zou genoeg voldoende moeten zijn om P. tot actie aan te zetten.</i>
anstendig	fatsoenlijk, deftig	Filmen "9 1/2 weeks" måtte kuttet for det anstendige amerikanske markedet. <i>In de film "9 1/2 weeks" moest er geknipt</i>

worden voor de fatsoenlijke Amerikaanse markt.

Jeg kjenner en anstendig pike når jeg ser henne.

Ik herken een fatsoenlijk meisje als ik haar zie.

Man fikk holde seg til det faktum at denne tyskeren var anstendig mot russerne.

Men moest het feit aanvaarden dat deze Duitser zich fatsoenlijk tegenover de Russen gedroeg.

anstandighet(en) fatsoen

Kan du ikke i det minste ha anstendighet nok til å vente?

Kan je tenminste niet het fatsoen opbrengen om te wachten?

anstigende alleen in de uitdrukking "å komme anstigende" = "komen aanparaderen"

H. kom alt anstigende, kry som en påfugl.

H. kwam al aangeparadeerd, zo trots als een paauw.

å anstrenge (2) "å anstrenge øynene" = "turen", "ingespannen kijken"

Hvis jeg anstregte øynene kunne jeg fremdeles se at det lå noe ubevegelig der.

Als ik heel ingespannen keek, kon ik nog steeds zien dat er daar iets onbeweeglijks lag.

reflexief: "zich inspannen"

Vi måtte anstrenge oss for å høre hva han sa.

We moesten ons inspannen om te horen wat hij zei.

De anstregte seg til det ytterste for å oppfylle våre ønsker.

Ze spanden zich tot het uiterste in om aan onze wensen te voldoen.

en anstrengelse een inspanning

De sparer seg ingen anstrengelser for å finne de tingene du trenger.

Ze kijken op geen inspanning om de dingen te vinden die je nodig hebt.

Det var bare med den ytterste anstrengelse at de kunne bane seg vei til stolene bak advokatens skrivebord.

Ze moesten zich enorm inspannen om zich een weg te kunnen banen naar de stoelen

		<i>achter het bureau van de advocaat.</i>
et anstrøk	een tik(kelt)je, een snufje, een scheutje	Stemmen hadde i seg et anstrøk av forundring. <i>Z'n stem klonk een tikkelkje verwonderd.</i>
anstøt(et)	"å vekke anstøt" = "aanstoot geven; ergenis wekken/veroorzaken"	Maleriet kommer til å vekke anstøt hos kardinalene. <i>Het schilderij zal ergenis wekken bij de kardinalen.</i>
anstøtelig	aanstotelijk, aanstootgevend	Begrunnelsen vat at deler av boken var umoralsk og anstøtelig. <i>Het argument was dat delen van het boek zedeloos en aanstootgevend waren.</i>
et ansvar	een verantwoordelijkheid	Det hviler et tungt ansvar på regjeringen. <i>Er rust een zware verantwoordelijkheid op de regering.</i>
	"å påta seg ansvaret for" = de verantwoordelijkheid voor iets op zich nemen	Han har påtatt seg ansvaret for angrepet. <i>Hij heeft de verantwoordelijkheid voor de aanslag op zich genomen.</i>
	"å ha ansvar for" = "verantwoordelijk zijn voor"	Statens vegvesen har ansvar for riksveiene <i>Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor de rijkswegen.</i>
	"å stå til ansvar" = "verantwoording moeten afleggen voor"	Du vil måtte stå til ansvar for gale beslutninger. <i>Je zal verantwoording moeten afleggen voor foutieve beslissingen.</i>
ansvarlig	1. verantwoordelijk, aansprakelijk ("voor" = "for"), schuldig ("aan" = "for")	De mente at Travelpartner var ansvarlig for deres ekstrautlegg. <i>Ze waren van mening dat T. verantwoordelijk was voor hun extra uitgaven.</i>
		Osama bin Laden var ansvarlig for de verste terrorgrusomhetene verden har sett. <i>Osama bin Laden was verantwoordelijk voor de ergste terreurverschrikkingen die de wereld ooit gezien heeft</i>
		Ciprian Marica var ansvarlig for begge mål. C. M. nam beide doelpunten voor

		zijn rekening.
		Du kan bli ansvarlig for gjelden til den du kausjonerer for. <i>Je kan aansprakelijk gesteld worden voor de schulden van de persoon voor wie je je borg gesteld hebt.</i>
	2. verantwoord	Han påpekte at de hadde håndtert saken på en ansvarlig måte. <i>Hij wees erop dat ze de zaak op een verantwoorde manier behandeld hadden.</i>
ansvarsfull	1. verantwoordelijk (in de betekenis "belangrijk")	Det er svært dårlig betaling for så tungt og ansvarsfullt arbeid. <i>Dat is erg slecht betaald voor dergelijke zwaar en verantwoordelijke werk.</i>
	2. verantwoordelijkheidsgevoel bezittend	Hun er en ansvarsfull person som bryr seg om alle. <i>Ze heeft z'n voor verantwoordelijkheid en bekommert zich om iedereen.</i>
ansvarsløs	1. onverantwoordelijk (= "niet doende wat gedaan zou moeten worden")	Skyldes det ansvarsløse foreldre? <i>Komt het door onverantwoordelijke ouders?</i>
	2. onverantwoord (= niet goed te praten)	en ansvarsløs livsstil <i>een onverantwoorde levensstijl</i>
en ansøking	een verzoek	Høyre mener en norsk ansøking om medlemskap i EF kan foreligge om fire-fem år. <i>Høyre denkt dat een Noors verzoek tot lidmaatschap van de EU er over vier à vijf jaar kan komen.</i>
å anta (antok, antatt)	aannemen (in figuurlijke zin)	Anklagene kan iblant anta absurde dimensjoner. <i>De beschuldigingen kunnen nu en dan absurde afmetingen aannemen.</i>
antakelig	waarschijnlijk, vermoedelijk	De hadde vært på fest. Var antakelig ruset begge to. <i>Ze waren naar een feestje geweest. Waren beiden vermoedelijk dronken.</i>
et antall	een aantal	Et stort antall mennesker <i>Een groot aantal mensen</i>
		Antallet gjester er halvert.

		<i>Het aantal gasten is gehalveerd.</i>
		Det selges i stort antall. <i>Het wordt veel verkocht.</i>
et antibioticum	een antibioticum ("tegen" = "mot")	et antibiotikum mot gramnegative mikroorganismen <i>een antibioticum tegen gramnegatieve micro-organismen</i>
		å ordinere et antibioticum <i>een antibioticum voorschrijven</i>
antipati (mot)	antipathie (voor/jegens)	Hun fattet en dyp og stille antipati mot ham. <i>Ze kreeg een diepe en stille antipathie tegen hem.</i>
et antrekk	kledij, een pak	et elegant antrekk for en klassisk kveld <i>elegante kledij voor een klassieke avond</i>
antrukket	gekleed	En ulastelig antrukket E.H. leste sin egen tekst på møtet. <i>Een onberispelijk geklede E.H. las zijn eigen tekst op de vergadering.</i>
en antydning	een teken; een hint; een aanwijzing; een suggestie	Politiet sa til Dagbladet at de ikke hadde noen antydninger om at det dreide seg om utpressing. <i>De politie zei tegen D. dat ze geen aanwijzingen had dat het om afpersing ging.</i>
		Det var en klar antydning av bebreidelse i mannens stemme. <i>Er klonk duidelijk iets van een verwijt door in de man zijn stem.</i>
	"antydningens kunst" = "de kunst van het suggereren"	Impresjonismen fokuserer på atmosfære og antydningens kunst som en reaksjon mot romantikkens overdrivelser. <i>Het impressionisme focust op atmosfeer en de kunst van het suggereren als reactie op de overdrijvingen van de romantiek.</i>
	De uitdrukking "antydning til" betekent "een zweem van", "een lichte graad van"	For dem med antydning til klaustrofobi anbefales at du holder deg langt unna tårnet. <i>Wie aan een lichte vorm van claustrofobie lijdt, wordt aangeraden zich ver van de toren</i>

		<i>verwijderd te houden.</i>
	De uitdrukking "å gjøre antydning til å" betekent "aanstalten maken om"	C. gjorde ikke antydning til å hjelpe. <i>C. maakte geen aanstalten om te helpen.</i>
å anvende (2)	1. gebruiken, besteden	vel anvendte penger (veel gebruikelijker dan "godt anvendte penger") <i>goed besteed geld</i>
	2. toepassen	anvendt psykologi <i>toegepaste psychologie</i>
ap	in de uitdrukking "å drive ap med" = voor de gek houden	Jeg trodde det var noen unger som drev ap med meg. <i>Ik dacht dat het een paar snotneuzen waren die me voor de gek hielden.</i>
en apal	appelboom (epletre(et) bestaat ook en wordt vaker gebruikt)	Fem apaler med sure, små epler <i>Vijf appelbomen met zure, kleine appels</i>
å ape (1)	in de uitdrukking "å ape etter"="napanen", "imiteren"	Som vanlig har alle apet etter Apple. <i>Zoals gewoonlijk hebben ze allemaal Apple nageaapt.</i>
å appellere (2)	1. in (hoger) beroep gaan	Det er imidlertid også mulig å appellere kjennelsen. <i>Het is echter ook mogelijk om tegen het vonnis in beroep te gaan.</i>
	2. "appellere til" = "aanspreken, aantrekken"	Boksing er en typisk mannsdominert idrett, mens ballett appellerer mer til kvinner. <i>Boksen is een typische mannensport terwijl ballet meer vrouwen aanspreekt.</i>
en appetitt	eetlust, honger, trek	Jeg har glupende appetitt. <i>Ik heb razende honger/ erg veel trek.</i>
		Hans uslitelige appetitt på nye oppgaver <i>Zijn onstilbare honger naar nieuwe opdrachten</i>
		Han var uten appetitt. <i>Hij had geen honger.</i>
en applaus	applaus	Hun høstet stor applaus. <i>Ze oogstte veel applaus.</i>
		Han ble mottatt med stående applaus.

et arbeid
(de vorm
"arbeide" klinkt
vaak ouderwets)

werk

Hij werd met een staande ovatie verwelkomd.

Vi reiste oss i stående applaus for J.S.
We gaven JS een staande ovatie.

Et plutselig applaus braket løs.
Een onverwacht applaus brak los.

Etter tre uker var han igjen i arbeid.
Na drie weken was hij weer aan het werk.

Han gjorde et grundig arbeid.
Hij ging grondig te werk.

fysisk tungt arbeid
fysiek zware arbeid

Hun er i gang med arbeidet på sitt nye studioalbum.
Ze is aan het werk aan haar nieuwe studioalbum.

I år har han lagt ned mye arbeide i å forberede jentene.
Dit jaar heeft hij veel werk besteed aan het voorbereiden van de meisjes.

Det er viktig at vi i kontrakten har en bestemt dato for når arbeidene skal være ferdige.
Het is belangrijk dat we in het contract een vastgestelde datum hebben waarop het werk/de werkzaamheden klaar dienen te zijn.

å arbeide (1)

werken

Hun arbeider som journalist i Stavanger Aftenblad.
Ze werkt als journalist voor het SA.

Han arbeidet seg opp fra ingenting.
Hij werkte zich uit het niets op.

P. M. arbeider med en biografi over Wilhelm II.
P. M. werkt aan een biografie over Wilhelm II.

Hun har alltid arbeidet som en maur/en hest.
Ze heeft altijd gewerkt als een paard.

		De arbeidet nært sammen. <i>Ze werkten nauw samen.</i>
arbeidsfør	arbeitsgeschickt	å melde pasienten arbeidsfør <i>de patiënt arbeidsgeschickt verklaren</i>
en arbeidsgruppe	een werkgroep	å nedsette en arbeidsgruppe. <i>een werkgroep oprichten.</i>
arbeidsledig	werkloos	Han var arbeidsledig i fire år. <i>Hij was vier jaar werkloos.</i>
	kan ook als zelfstandig naamwoord gebruikt worden	Hvor mange arbeidsledige får vi i 2011? <i>Hoeveel werklozen krijgen we in 2011?</i>
arbeidsløs	werkloos; kan ook als zelfstandig naamwoord gebruikt worden	I Europa er det mange arbeidsløse nå. <i>In Europa zijn er nu veel werklozen.</i>
en arbeidstvist	een arbeidsconflict, een arbeidsgeschil	Dette er en arbeidstvist. Vi opptrer ikke. <i>Dit is een arbeidsconflict. We komen niet tussenbeide..</i>
arbeidsufør	arbeitsongeschickt	Mannen ble arbeidsufør etter at han ble banket opp i drosjekø. <i>De man was arbeidsongeschikt nadat hij in elkaar was geslagen in de rij voor de taxistandplaats.</i>
et areal	een oppervlakte	et areal på 7285 kvadratkilometer. <i>een oppervlakte van 7285 vierkante kilometer.</i>
en arm	een arm (ook van een fjord)	De gikk arm i arm mot bilen hans. <i>Ze liepen arm in arm naar zijn auto.</i>
		De tok ham imot med åpne armer. <i>Ze ontvingen hem met open armen.</i>
		Lovens arm. <i>De arm der wet.</i>
		Hun grep ham i armen og stoppet ham. <i>Ze greep zijn arm vast en hield hem tegen.</i>
	de uitdrukking "på strak arm" betekent "meteen", "zonder er eerst over na te denken"	De tok utfordringen på strak arm. <i>Ze namen de uitdaging meteen aan.</i>

armodslig	armoedig	et armoedslig rom <i>een armoedige kamer</i>
et arr	een litteken	et lite arr på h�ndleddet <i>een klein litteken aan/op de pols</i>
en arrest	een nor, cel, "bak" "� sitte i arrest" = "in de cel zitten"	Alle fire er satt i arrest i p�vente av avh�r. <i>Ze zaten alle vier in de cel in afwachting van het verhoor.</i> Hij blir n� holdt i arrest i Kuwait. <i>Hij zit nu in Koeweit in de cel.</i>
	"� sette i arrest" = "in hechtenis nemen"	Hun ble p�grepet og satt i arrest. <i>Ze werd gearresteerd en in hechtenis genomen.</i>
	"� ligge in arrest" (van een schip) = "aan de ketting liggen"	Lasteb�ten blir fortsatt liggende i arrest i Bod� til p�talemyndighetene har gjort de n�dvendige unders�kelsene. <i>De vrachtboot blijft nog aan de ketting in Bod� tot het Openbaar Ministerie het onderzoek afgerond heeft.</i>
et arsenal	een arsenaal (ook figuurlijk: "een waaier", "een scala")	en arsenal av muligheter <i>een arsenaal aan/van mogelijkheden</i>
artig	leuk, komisch, grappig, vermakelijke	en artig film <i>een vermakelijke film</i> en artig kar <i>een leuke vent</i>
	"� ha det artig" = "zich goed vermaken", "zich amuseren", "lol hebben"	Det var kjempeg�y � se at Jonas hadde det s� artig. <i>Het was reuzeleuk om te zien dat Jonas zich zo goed amuseerde.</i>
en artighet	een compliment	en artighet fra l�rerene <i>een compliment van de leraar</i>
en artsfrende	een soortgenoot	En nordamerikansk hvit ulv, her sammen med en voksen artsfrende, vekker oppsikt i dyrehagen i Berlin. <i>Een Noord-Amerikaanse witte wolf, hier samen met een volwassen soortgenoot, baart opzien in de dierentuin van Berlijn.</i>

en arv	een erfenis, een nalatenschap	Han fikk seg en lei overraskelse da arven ble gjort opp. <i>Hij was onaangenaam verrast toen de erfenis afgehandeld werd.</i>
å arve (1)	1. erven ("van" = "etter")	For øvrig eide han en hytte som han hadde arvet etter sine foreldre. <i>Daarnaast/ Voor de rest bezat hij nog een chalet dat hij van zijn ouders geërfd had.</i>
	2. in de uitdrukking "arve + een persoon als lijdend voorwerp" staat dat lijdend voorwerp voor het vermogen dat het onderwerp van de zin van die persoon geërfd heeft	Gabrielsen arvet ikke Larsson, fordi de ikke var gift. <i>Gabrielsen erfde Larssons vermogen niet omdat ze niet getrouwd waren.</i>
arveløs	"å gjøre en arveløs" = "iemand onterven"	Dette var helt uakseptabelt for hans foreldre, som gjorde ham arveløs. <i>Dit was totaal onaanvaardbaar voor zijn ouders, die hem ontierden.</i>
en arveonkel	een suikeroom (= een oom van wie men hoopt te erven)	Arveonkelen min drakk seg i hjel. <i>Mijn suikeroom zoop zich dood.</i>
en arvetante	een suikertante	Han førte sin arvetante bak lyset ved å spille respektabel mann med kone og barn. <i>Hij leidde zijn suikertante om de tuin door zich als een respectabele man met vrouw en kind voor te doen.</i>
en arvtager/ arvtaker	een erfgenaam (ook figuurlijk: "opvolger, wie iemand anders zijn werk verderzet")	Fagforbundet skal velge ny leder, og Gerd Kristiansen er høyaktuell som Davidsens arvtaker. <i>De vakcentrale zal een nieuwe voorzitter kiezen, en G. K. ligt in polepositie om de opvolger van D. te worden.</i> Kong Olav viste seg som enverdig arvtager etter sin far. <i>Koning Olav toonde zich een waardige erfgenaam van zijn vader.</i>
aske(n)	as (= wat overblijft na een volledige verbranding)	asken fra et vulkanutbrudd <i>de as van een vulkaanbuitbarsting</i>
	De uitdrukking "komme fra asken til/i ilden" betekent "van de regen"	Hele byen ble lagt i aske. <i>De hele stad ging in de vlammen op.</i> Det ble for meg som å komme fra asken til ilden.

	in de drop komen"	<i>En zo kwam ik van de regen in de drop.</i>
astma(en)	astma	å ha astma <i>astma hebben</i>
		Han er sterkt plaget av astma. <i>Hij heeft veel last van astma.</i>
asyl(et)	asiel; "asiel aanvragen", "om asiel verzoeken/vragen" = "å søke asyl"	Gaddafis betrodde sykepleier Galylna Kolotnytska har søkt asyl i Norge. <i>Gadaffi's trouwe verpleegster G.K. heeft asiel aangevraagd in Noorwegen.</i>
at	dat (als onderschikkend voegwoord)	Jeg vet at han kommer til å bli bekymret. <i>Ik weet dat hij zich zorgen zal maken.</i>
atferd(en)	gedrag	asosial atferd <i>asociaal gedrag</i>
atsjo	onomatopee voor het geluid dat men maakt wanneer men niest	Atsjo! Jeg er allergisk! Dere har vel ikke husdyr? <i>Hatsjie! Ik ben allergisch! Hebben jullie huisdieren?</i>
et attentat	een aanslag ("op" = "mot" / "på"; "mot" wordt meer gebruikt)	attentatet mot William Nygaard <i>de aanslag op W.H.</i>
atter	opnieuw, weer, nog eens	Nei og atter nei! <i>Nee en nog eens nee!</i>
	"atter og atter" = steeds weer	et spørsmål som atter og atter dukker opp i våre tanker <i>een vraag die steeds weer in onze gedachten opduikt</i>
en attpåklatt	een nakomertje (= een kind dat veel jonger is dan het voorlaatste)	H.W. var attpåklatt med to søsken hun aldri hadde følt slektskap til. <i>H.W. was een nakomertje met een broer en een zus (twee broers/ twee zussen) met wie ze zich nooit verwant had gevoeld.</i>
attpåtil	daarenboven, bovendien	Når anledningen attpåtil er 200-årsjubileet for Den franske revolusjon, eksploderer hele landet i et fyrverkeri av arrangementer. <i>Wanneer de aanleiding bovendien de 200ste verjaardag van de Franse Revolutie is, explodeert het hele land in een vuurwerk van evenementen.</i>

attråverdig	bekoorlijk, aantrekkelijk, benijdenswaardig	en attråverdig fotomodell <i>een aantrekkelijk fotomodel</i> en lite attråverdig stilling <i>een weinig benijdenswaardige positie</i>
en auksjon	een veiling	Den eneste privateide utgaven av Munchs "Skrik" skal på auksjon. <i>De enige versie van Munchs "Skrik" die in privébezit is zal geveild worden.</i> Auksjonen vil bli holdt mellom kl. 05.00 og 06.00. <i>De veiling vindt plaats tussen vijf en zes uur.</i>
autoritet(en)	authoriteit; kan ook voor een persoon ("iemand die ergens heel veel over weet") gezegd worden.	Hun er en autoritet på alt som har med tekstiler å gjøre. <i>Ze is een autoriteit als het over textiel- goederen gaat.</i>
avbestille	afbestellen, annuleren, afzeggen	Jeg vil avbestille rommet mitt. <i>Ik wil mijn hotel(kamer)reservatie annuleren.</i> å avbestille en time hos tannlegen <i>een afspraak bij de tandarts afzeggen</i>
en avbetaling	een afbetaling; "op avbetaling" = "på avbetaling"	Vi kjøpte det på avbetaling. <i>We kochten het op afbetaling.</i>
avbikt	in de uitdrukking "å gjøre avbikt for" = "zijn verontschuldigenen aanbieden voor"	Han gjorde avbikt for sine skjellsord. <i>Hij bood zijn verontschuldigenen aan voor zijn scheldwoorden.</i>
en avbiter(tang)	een (nijp)tang (vooral voor metaaldraad)	Noen få kutt med en avbiter hadde sett tyverialarmene ut av spill. <i>Een paar knippen met een tang hadden de diefstalbeveiliging buiten werking gesteld.</i>
å avblåse (2)	afgelasten, annuleren, afblazen	Asylsøkerne får neppe noe møte med Justisdepartementet før de avblåser sultestreiken. <i>De asielzoekers krijgen wel geen ontmoeting met het Ministerie van Justitie voor ze hun hongerstaking afblazen.</i>
et avbrekk	een onderbreking, een pauze	Jeg tror han hadde sittet og ventet på et slikt avbrekk. <i>Ik denk dat hij op zo'n onderbreking had zitten wachten.</i>

		Etter neste 48 timer uten pause har vi bestemt oss for å ta et lite avbrekk i dag. <i>Na bijna 48 uur zonder pause hebben we besloten vandaag een korte onderbreking te nemen/in te lassen..</i>
et avbrudd	een onderbreking; "uten avbrudd" komt meer voor dan "uten avbrekk"	W. er en veteran som uten avbrudd har vært med i partiledelsen. <i>W. is een veteraan die zonder onderbreking deel uitgemaakt heeft van de partijleiding.</i>
avbryte	1. onderbreken 2. afbreken ("doen ophouden")	Hun ville avbryte ferien og dra til byen. <i>Ze wou de vakantie onderbreken/ afbreken en naar de stad trekken.</i>
en avbrytelse	een onderbreking	Unnskyld avbrytelsen! <i>Excuus voor de onderbreking!</i>
avbud	wordt gebruikt in de uitdrukking "å melde avbud": "afzeggen"	En pasient meldte avbud mot slutten av dagen. <i>Een patient zegde de afspraak af toen de dag bijna voorbij was.</i>
avdanket	ex-; voormalig (soms met een negatieve bijbetekenis)	en avdanket sjømann <i>een voormalig zeeman</i> Han så ut som en roadie i en avdanket heavyrockband. <i>Hij zag eruit als een roadie van een heavy-rockband die zijn beste tijd gehad had.</i>
avdekke	blootleggen (ook figuurlijk: "aan het licht brengen", "vinden")	Nå har arkeologene avdekket en rekke svært godt bevarte gjenstander. <i>Nu hebben de archeologen een reeks bijzonder goed geconserveerde voorwerpen blootgelegd.</i> Reglementet er til for å avdekke barn som trenger hjelp. <i>Het reglement is er om kinderen te vinden die hulp nodig hebben.</i>
en avdeling	de afdeling	Hun var blitt kjent med de andre pasientene på avdelingene. <i>Ze had kennisgemaakt met de andere patiënten op de afdeling.</i>
å avdra (avdro, avdratt/avdratt)	aflossen van een lening	Huset skal betales, eller lånet avdras, rettere sagt.

		<i>Het huis moet betaald worden, of beter gezegd, de lening afgelost.</i>
et avdrag	een aflossing (i. v. m. een schuld); een afbetaling	avdragene på huset <i>de aflossingen van de hypotheek op een huis</i>
å avduke (t)	onthullen (van een monument)	Bysten ble avduket utenfor NRK- huset. <i>Het borstbeeld werd onthuld buiten aan het NRK-huis.</i>
en avdød	een overledene	Avdøde ønsket å bli kremert <i>De overledene won gecremeerd worden.</i>
		avdødes siste ønske <i>de laatste wens van de overledene.</i>
avdød	(adjectief) wijlen, overleden	Pengene arvet han etter sin avdøde kone. <i>Het geld erfde hij van zijn overleden vrouw.</i>
		min avdøde søster <i>wijlen mijn zus</i>
en aversjon	een afkeer; "een afkeer van" = "en aversjon mot"	en aversjon mot fisk <i>een afkeer van vis</i>
avertere (-te)	een advertentie plaatsen ("voor" = "etter")	Jeg kunne kanskje avertere mine tjenester til salgs og begynne å arbeide <i>Ik kan misschien mijn diensten in een advertentie te koop aanbieden en beginnen te werken.</i>
		Filmselskapet avtererte etter skuespillere. <i>De filmmaatschappij zocht acteurs via een advertentie.</i>
	"avertere med" = "reclame maken met; adverteren met"	å avertere med faste priser <i>adverteren met vaste prijzen</i>
et avertissement	een advertentie	et avertissement i et blad <i>een advertentie in een blad</i>
		Han svarte på avertissementet i avisen <i>Hij antwoordde op/ reageerde op de advertentie in de krant.</i>
å avfeie noe (1/3)	zich ergens van afmaken, iets naast zich neerleggen, iets wegwuiven	Berlusconi avfeide kritikken med en skuldertrekning. <i>B. legde de kritiek met een schouderophalen</i>

		<i>naast zich neer.</i>
avfeldig	1. vervallen, bouwvallig	en avfeldig pub <i>een bouwvallige pub</i>
	2. (van mensen:) ouwelijk en broos	Fru G. for tyve år siden, før hun var blitt avfeldig og gammel. <i>Mevrouw G. twintig jaar geleden, voor ze broos en oud werd.</i>
å avfinne seg med (avfant; avfunnet)	genoegen nemen met; zich neerleggen bij; accepteren	Vi avfinner oss med utfallet. <i>We leggen ons neer bij de afloop.</i>
		Hun har avfunnet seg med sin skjebne. <i>Ze heeft zich met haar lot verzoend.</i>
		Jeg måtte avfinne meg med at min yngste bror var som sunket i jorden <i>Ik moest erin berusten dat het leek alsof m'n broer van de aardbol verdwenen was.</i>
å avføde (2)	de oorzaak zijn van; leiden tot; aanleiding geven tot	Charles Dickens' skildringer av barnarbeide og barnemishandling avfødte viktige reformer i Victoria-tidens England. <i>Charles Dickens z'n beschrijvingen van kinderarbeid en kindermishandeling leidden tot belangrijke hervormingen in het Victoriaanse Engeland.</i>
et avføringsmiddel	een laxatief	et hurtigvirkende avføringsmiddel <i>een snelwerkend laxatief</i>
en avgang	1. een vertrek (= het vertrekken)	Få minutter før avgang ble sporanvisningen endret. <i>Een paar minuten voor het vertrek werd er een spoorverandering aangekondigd.</i>
	2. een aftreden (van een politieke figuur)	demonstrasjoner med krav om Salehs avgang <i>demonstraties waarop Salehs aftreden geëist werd.</i>
av garde	weg (bijwoord van plaats)	Jeg må snart komme meg av gårde. <i>Ik moet weldra weg.</i>
å avgi (avga(v); avgitt)	1. verspreiden (van een geur maar ook van warmte)	Blomkål har det med å avgi en ubehagelig lukt under koking. <i>Typisch voor bloemkool is dat ze een onaangename geur verspreidt tijdens het</i>

		<i>koken.</i>
	2. uitbrengen (van een stem bij een verkiezing)	Tolv prosent av de stemmeberettigede avga stemme. <i>Twaal procent van de stemgerechtigden bracht zĳn stem uit.</i>
	3. afleggen (van een verklaring, een belofte, een bekentenis)	Jeg gjorde min borgerplikt og avga vitnemål. <i>Ik deed mijn burgerplicht en legde een getuigenis af.</i>
		Siktete har avgitt en uforbeholden tilståelse. <i>De beschuldigde heeft een volledige bekentenis afgelegd.</i>
en avgift	een heffing, een accijns	I dag er statens avgift på bensin kr. 4,46 pr. liter. <i>Tegenwoordig heft de staat een accijns/ belasting van 4,46 kronen per liter benzine.</i>
å avgjøre (avgjorde, avgjort)	beslissen	Vi har ennå ikke avgjort om kjennelsen ankes. <i>We hebben nog niet beslist of we in beroep gaan tegen het vonnis.</i>
		Det siste målet avgjorde kampen. <i>Het laatste doelpunt besliste de wedstrijd.</i>
en avgjørelse	een beslissing; "een beslissing nemen" = "å ta en avgjørelse"	I dag faller avgjørelsen. <i>Vandaag valt de beslissing.</i>
		avgjørelsen han hadde tatt <i>de beslissing die hij genomen had</i>
avgjørende	beslissend	Han scoret det avgjørende målet. <i>Hij scoorde het beslissende doelpunt.</i>
en avgrunn	een afgrond; "aan de rand van de afgrond staan" = "å være på avgrunnens rand" (= "zich in een erg moeilijke situatie bevinden")	Hellas på avgrunnens rand. <i>Griekenland op de rand van de afgrond.</i>
å avgå (avgikk, avgått)	"å avgå ved døden" is een erg plechtig woord voor "overlijden"; de uitdrukking wordt soms ook figuurlijk en ironisch gebruikt.	Min Grundig 8860 avgikk ved døden nylig. <i>Mijn Grundig 8860 heeft recent de geest gegeven.</i>
å avhenge (avhang, avhengt)	afhangen ("van" = "av")	Alt avhenger av været. <i>Alles hangt van het weer af.</i>

		Alt avhenger av at vi får inn internasjonale hjelp. <i>Het hangt er allemaal vanaf of we internationale hulp ontvangen.</i>
avhengig	1. afhankelijk ("van" = "av")	Hun er altfor avhengig av mannen sin. <i>Ze is te afhankelijk van haar man.</i>
	2. verslaafd ("aan" = "av")	Joplin var avhengig av heroin. <i>J. was verslaafd aan heroïne.</i>
		Jeg er ikke narkoman, jeg har bare prøvd ut litt. Jeg er ikke avhengig. <i>Ik ben geen drugsverslaafde, ik heb het gewoon maar eens geprobeerd. Ik ben niet verslaafd.</i>
avhengighetsskappende	verslavend	Junkfood kan være like avhengighetsskappende som narkotika. <i>Junkfood kan even verslavend zijn als narcotica.</i>
		Det er en veldig avhengighetsskappende medisin. <i>Het is een sterk verslavend geneesmiddel.</i>
avhjelpe (avhjalp, avhjulpet)	verhelpen	å avhjelpe den verste nøden <i>de ergste nood verhelpen</i>
å avholde (avholdt, avholdt)	houden (= organiseren)	Møtet ble avholdt på Scandic Hotel. <i>De vergadering vond plaats/ werd gehouden in het Scandic Hotel.</i>
å avholde seg fra	iets niet doen; zich onthouden van	Han avholdt seg fra å komme med spydige kommentarer. <i>Hij liet schampere opmerkingen achterwege.</i>
	"å avholde seg fra å stemme" = "zich onthouden bij de stemming"	Tyskland avholdt seg fra å stemme. <i>Duitsland onthield zich bij de stemming.</i>
avholdt	geliefd, populair	Kong Olav var en meget respektert og avholdt konge. <i>Koning Olav was een erg gerespecteerd en geliefd koning.</i>
		en avholdt skuespiller <i>een populair acteur</i>
en avhopper	een overloper	Den libyske avhopperen, tidligere

		utenriksminister Musa Kusa, ble fjernet fra listen. <i>De Libische overloper, de vroegere minister van Buitenlandse Zaken M. K. werd van de lijst verwijderd.</i>
et avhør	een verhoor	Jeg kommer til å ta ham inn til avhør. <i>Ik laat hem oppakken voor een verhoor.</i>
en avis	een krant	avisen fra i går <i>de krant van gisteren</i>
		en landsdekkende avis <i>een nationale krant</i>
et avisutklipp	een krantenknipsel	et gulnet avisutklipp <i>een vergeeld krantenknipsel</i>
avkall	in de uitdrukking "å gi avkall på" = "afstand doen van", "zijn eisen op iets laten varen", "iets opgeven", "afzien van"	Den rettmessige tronarvingen ga avkall på tronen. <i>De rechtmatige troonopvolger deed afstand van de troon.</i>
		Hun ga avkall på pikenavnet sitt. <i>Ze deed afstand van haar meisjesnaam.</i>
en avkastning	een opbrengst, een winst	Hvilket spareprodukt gir best avkastning? <i>Welk spaarproduct geeft de beste opbrengst?</i>
		en avkastning på 8 prosent <i>een opbrengst van 8 procent.</i>
en avkjøring	1. het (met een auto) van de weg afrijden/afraken	Gjemte seg etter avkjøring. Sjøfører og passasjer forsvant til skogs etter å ha kjørt av veien. <i>Verstoepen zich nadat ze van de weg afgeraakt waren.</i> <i>De chauffeur en zijn passagier verdwenen in het bos nadat ze van de weg afgereden waren.</i>
	2. een afrit	Ta av ved første avkjøring til høyre <i>Neem de eerste afrit rechts.</i>
		avkjøringen mot/til Lillehammer <i>de afrit naar L.</i>
en av-knapp	een aanknop	en av/på-knapp <i>een aan en uit knop</i>
et avkok	een afkooksel, een aftreksel	Et avkok av tørkede nesleblad

	("van" = "av")	<i>Een aftreksel van gedroogde netelbladeren</i>
et avkom	een nageslacht, nakomelingen	å ha et tallrikt avkom <i>veel nakomelingen hebben</i>
	Het wordt vaak in verband met dieren gebruikt:	Hun har 6 avkom hvorav 4 hopper. <i>Ze heeft 6 nakomelingen; vier daarvan zijn merries.</i>
åvkrefte	1. ontzenuwen, weerleggen	En grundigere undersøkelse avkrefftet mistanken. <i>Een grondiger onderzoek ontzenuwde de verdenking.</i>
	2. ontkennen	Ambassadør T.B.N. ville i går hverken bekrefte eller avkrefte påstandene. <i>Ambassadør T.B.N. wou gisteren de beweringen ontkennen noch bevestigen.</i>
avkrok(en)	een uithoek	en avkrok av Andalusia <i>een uithoek van Andalusie</i>
avlang	langwerpig; meer lang dan breed	et avlangt ansikt <i>een langwerpig gezicht</i>
		Gamlehjemmet var en avlang, hvit murbygning – en gigantisk likkiste. <i>Het bejaardentehuis was een langwerpig, wit bakstenen gebouw – een gigantische lijk-kist.</i>
avle	1. kweken, telen (van groenten e.d.); fokken (van dieren)	De avlet poteter og hadde noen husdyr. <i>Ze teelden aardappelen en hadden enkele landbouwhuisdieren.</i>
		Er det greit å avle dyr bare for å drepe dem? <i>Is het oké om dieren te fokken alleen maar om ze te doden?</i>
	2. voortbrengen	Landet har avlet mange store kvinner og menn. <i>Het land heeft vele grote vrouwen en mannen voortgebracht.</i>
	3. veroorzaken; leiden tot	Hevn avler hevn. Wraak leidt tot wraak.
å avlede (1)	afleiden	Hun trengte noe som kunne avlede oppmerksomheten fra de problemer

		<p>hun selv hadde skapt. <i>Ze had iets nodig dat de aandacht kon afleiden van de problemen die ze zelf had gecreëerd.</i></p>
å avlegge (avla, avlagt)	afleggen (v.b. een bezoek, een examen, een eed)	<p>Presidenten avla et besøk hos familien til den drepte studenten. <i>De president bracht een bezoek aan de familie van de vermoorde student.</i></p> <p>Etter avlagt eksamen jobbet han som ingeniør. <i>Nadat hij examen afgelegd had werkte hij als ingenieur.</i></p> <p>Beatrix var 42 år gammel da hun avla ed som Nederlands nye dronning i 1980. <i>Beatrix was 42 toen ze in 1980 de eed aflegde als de nieuwe koningin van Nederland.</i></p>
avleggs	ouderwets, uit de mode	<p>en solidaritet som dessverre er avleggs i dag <i>een solidariteit die nu jammer genoeg ouderwets is</i></p> <p>Det føles ikke avleggs, men klassisk. <i>Het voelt niet ouderwets aan, maar klassiek.</i></p> <p>Nå kler jeg meg i det som andre synes er avleggs og bor i møbler som ingen andre vil ha. <i>Nu kleed ik me met dingen waarvan de anderen vinden dat ze uit de mode zijn, en heb ik meubels die niemand anders wil.</i></p>
å avlive (avlivet)	afmaken; doen inslapen (van een dier);	<p>Pentobarbital anvendes av veterinærer til å avlive dyr. <i>P. wordt door dierenartsen gebruikt om dieren te doen inslapen.</i></p>
	het wordt echter ook figuurlijk gebruikt in de betekenis "uit de wereld helpen"	<p>En meget grundig bok som avliver mytene om alkoholforbud og den "ellendigheten" dette skal føre med seg <i>Een erg grondig boek dat afrekenet met de verzinsels rond het alcoholverbod en de "ellende" die dat met zich meebrengt.</i></p> <p>Undersøkelsen avliver noen myter. <i>Het onderzoekt helpt een aantal fabeltjes de</i></p>

		<i>wereld uit.</i>
avlyse (2)	afgelasten, annuleren (van een vergadering, een uitzending, en wedstrijd e.d.)	Han avlyste det som skulle bli et historisk møte. <i>Hij annuleerde wat een historische ontmoeting had moeten worden.</i>
		Prøvesendingen ble avlyst grunnet teknisk svikt. <i>De proefuitzending werd wegens technische storingen afgelast.</i>
en avlysning	een afgelasting, een annulatie	– Ante ikke at du hadde pasienter på julaften. Beklager at jeg... – De passer bra, forsikret han. Jeg har en avlysning i dag. – <i>Ik wist niet dat je op kerstavond patiënten had. Het spijt me dat...</i> – <i>Het komt goed uit, verzekerde hij. Iemand heeft afgezegd vandaag.</i>
å avlytte (1)	afluisteren	Telefonen ble avlyttet. <i>De telefoon werd afgeluisterd.</i>
en avløser	iemand (of iets) die (dat) iemand (of iets) anders afløst; een vervanger	Eieren er bortreist, det er bare en avløser der nede. <i>De eigenaar is op reis; er is daar alleen een vervanger.</i>
å avpasse (1)	aanpassen	Den gyldne regelen har alltid vært at man skal avpasse farten etter kjøreforholdene. <i>De gulden regel is altijd geweest dat men de snelheid aan de rijomstandigheden dient aan te passen.</i>
å avregistrere (2)	uitschrijven (in de betekenis "boeken als niet meer aanwezig")	Bilen ble avregistrert 26. november 2010 <i>De auto werd op 26 november 2010 uitgeschreven.</i>
å avrunde (1)	afronden (van getallen)	Det er lettere å huske avrundede tall. <i>Afgeronde getallen zijn gemakkelijker om te onthouden.</i>
å avsanne (1)	weerleggen	Opplysningene avsanner ryktene på dette punkt. <i>De informatie weerlegt de geruchten op dat punt.</i>
å avse (avså,	afstaan, missen (= niet nodig	I Norge har de aller fleste råd til å

avsett)	hebben)	avse noen kroner! <i>In Noorwegen kan bijna iedereen een paar kronen missen!</i>
avsegstyrt	van de baan; achter de rug	Han trodde det verste var avsegstyrt. <i>Hij dacht dat het ergste van de baan was.</i> Han gjemte seg i kjelleren til alt var avsegstyrt. <i>Hij verborg zich in de kelder tot alles achter de rug was.</i>
å avsette (avsatte, avsatt)	1. (iemand) afzetten (= "uit zijn functie verwijderen")	Han han ble avsatt fra sin forskerstilling. <i>Hij verloor zijn job als wetenschappelijk onderzoeker.</i> Moussa ble avsatt som utenriksminister i 2001. <i>M. werd in 2001 afgezet als Minister van Buitenlandse Zaken</i>
	2. neerslaan	Leire og sand ble avsett på havbunn. <i>Klei en sand sloegen neer op de zeebodem.</i>
	3. verkopen	Den lavere kronekursen gjør at det er enklere for eksportbedriftene å avsette varene sine. <i>De lagere koers van de kroon maakt het voor exportbedrijven gemakkelijker om hun waren af te zetten.</i>
	4. opzijzetten, reserveren (voor een bepaald doel)	Pengene ble avsatt i et fond. <i>Het geld werd opzijgezet in een fonds.</i>
å avsi (avsa, av-sagt)	"å avsi en dom/kjennelse" = "een rechterlijke uitspraak doen", "een vonnis uitspreken"	Dommen vil bli avsagt om tre uker. <i>De uitspraak volgt over drie weken.</i> Det gikk i overkant av 5 ½ måned før dommeren avsa kjennelse. <i>Er ging meer dan vijf en een halve maand voorbij voor de rechter een vonnis uitsprak.</i>
avsides	afgelegen	Stasjonen lå så avsides at to fremmede vakte stor oppstandelse. <i>Het station lag zo afgelegen dat twee vreemdelingen grote opschudding veroorzaakten.</i>
avsidesliggende	(ver)afgelegen	en avsidesliggende småby <i>een (ver)afgelegen stadje</i>

avsindig	1. buiten zichzelf	avsindig av raserni. <i>buiten zichzelf van woede</i>
	2. waanzinnig, buitensporig	De har til og med jakkene på i denne avsindige varmen! <i>Ze hebben zelfs hun jas aan in deze waanzinnige warmte!</i>
en avskjed	1. een afscheid	De tok avskjed med hverandre. <i>Ze namen afscheid van elkaar.</i>
	2. een ontslag; "eervol ontslag" = "avskjed i nåde"	Statsministeren takket de statsrådene som går ut av regjeringen og tirsdag fikk avskjed i nåde. <i>De eerste minister dankte de ministers die de regering verlaten en dinsdag eervol ontslag kregen.</i>
	"å få avskjed fra sin jobb/stilling" = "ontslagen worden"	Direktøren fikk avskjed fra sin stilling. <i>De directeur werd ontslagen.</i>
å avskjedige (1)	ontslaan, afdanken	Den kvinnelige ansatte ble avskjediget etter at moren hennes fikk en tallerken spaghetti som det ikke ble betalt for. <i>De werknemster werd ontslagen nadat haar moeder een bord spaghetti kreeg waar niet voor betaald was.</i>
en avskrift	een kopie, een afschrift ("van" = "av")	en nesten ordrett avskrift av en artikkel <i>een bijna letterlijke kopie van een artikel.</i>
avskum(met)	uitschot, gespuis	avskummet han pleide å omgås i kneipene <i>het schorremorrie waarmee hij zich inliet in de kroegen</i>
avsky(en)	afschuw	De dukket opp med flyveblader for å vise sin avsky. <i>Ze doken op met vlugschriften om hun afschuw te tonen.</i>
		Han ristet hodet i avsky. <i>Hij schudde gedegouteerd het hoofd.</i>
		I ettermiddag var hele plassen full av folk som viste sin avsky mot nynazistene. <i>'s Namiddags was het hele plein gevuld met</i>

		<i>mensen die hun afkeer voor de neonazi's toonden.</i>
å avsky (4)	verafschuwen, een hekel hebben aan	Jeg har alltid avskydd å lese. <i>Ik heb altijd een hekel aan lezen gehad.</i> Han avskydde å be om hjelp. <i>Hij had er een hekel aan om hulp te vragen.</i>
en avskygning	nuance, variant, schakering	Feminismen og alle dens avskygninger <i>Het feminisme en al zijn schakeringen</i>
et avslag	1. een weigering (= "een negatief antwoord op een verzoek"); vaak in de uitdrukking "å få avslag på noe" 2. een korting ("van" = "på")	et uventet avslag <i>een onverwachte weigering</i> Galyna Kolotnytska fikk avslag på søknaden om asyl. <i>G. K's. asielaanvraag werd geweigerd.</i> Vi fikk et avslag på 30 %. <i>We kregen een korting van 30 %</i>
å avslappe (1)	(zich) ontspannen	å avslappe musklene <i>de spieren ontspannen</i> avslappe etter en eksamen <i>zich ontspannen na een examen</i>
å avslutte (1)	afsluiten (in de betekenis "beëindigen")	Møtet ble avsluttet uten at partene ble enige. <i>De vergadering werd afgesloten zonder dat de partijen het eens geraakt waren.</i> Han avsluttet med å takke Toril for hennes utrettelige innsats. <i>Tot slot bedankte hij T. voor haar onvermoeibare inzet.</i>
å avsløre (-te)	1. onthullen 2. ontmaskeren	Avisen avslørte lørdag at en tidligere ansatt skal ha mottatt 50.000 kroner i bestiktelser. <i>De krant onthulde maandag dat een vroegere werknemer 50.000 kronen aan steekpenningen gekregen zou hebben.</i> Avisen avslørte bildet som en forfalskning. <i>De krant ontmaskerde de foto als een vervalsing.</i> Han ble avslørt som en bedrager.

		<i>Hij werd ontmasked als een bedrieger.</i>
	"å avsløre seg som" = "zich ontpoppen als"; "blijken te zijn"	Han avslørte seg som en svak leder. <i>Hij ontpopte zich tot een zwakke leider.</i>
avslørende	onthullend(e)	avslørende memoarer <i>onthullende memoires</i>
å avslå (avslø, avslått)	weigeren; nee zeggen tegen	Kommunen avslø søknad om støtte. <i>De gemeente weigerde/ zei nee tegen het verzoek om steun.</i>
et avsnitt	een fragment, een deel (van een tekst; specifiek: een alinea); het gewone voorzetsel is "fra"	Nedenfor gjengis et avsnitt fra artikkelen. <i>Hieronder vindt u een fragment van het artikel</i>
avspasering	compensatie voor overwerk in de vorm van bijkomende vrije dagen; compensatiedag	I dag hadde han avspasering på jobben, så han kunne selv frakte henne med båten. <i>Vandaag nam hij een compensatiedag op zodat hij haar zelf met de boot kon wegbrengen.</i>
å avspise (te)	afschepen ("met" = "med)	Han lot seg ikke avspise med tomme løfter. <i>Hij liet zich niet afschepen met loze beloften.</i>
		Han ble avspist med de vanlige smulene. <i>Hij werd wandelen gestuurd/ afgescheept met de gebruikelijke kruimels.</i>
avstamning(en)	afkomst	3,9 millioner amerikanere er av norsk avstamning. <i>3,9 miljoen Amerikanen zijn van Noorse afkomst.</i>
en avstand	afstand	Hun så lysene på to kilometers avstand. <i>Ze zag de lichten van op twee kilometer afstand. (28)</i>
	"å ta avstand fra" = "zich distantiëren van"	Bjørnson skapte bråk da han tok avstand fra den dogmatiske kristendommen. <i>B. zorgde voor herrie toen hij zich distantiëerde van het dogmatische christendom.</i>
	"på lang avstand" = "van veraf"	Ham hører en på lang avstand.

		<i>Hem hoor je van veraf.</i>
	"i passende avstand" = "op gepaste/voldoende afstand"	Nå fulgte de etter ham i passende avstand uten å si et ord. <i>Nu volgden ze hem op voldoende afstand zonder een woord te zeggen.</i>
	"i passe avstand til" = "in de nabijheid van"	Gjestehuset er i passe avstand til alle attraksjoner. <i>Het pension bevindt zich in de nabijheid van alle attracties.</i>
	"i respektfull avstand fra" = "op eerbiedige afstand van"	Hun kom inn på en god 4. plass, i respektfull avstand fra medaljevinnerne. <i>Ze kwam op een mooie 4de plaats binnen, op eerbiedige afstand van de medaillewinnaars</i>
	"i god avstand fra" = "op een behoorlijke afstand van"; "een eindje weg van"	Hun ble stående på gatehjørnet i god avstand fra porten. <i>Ze bleef op de hoek van de straat staan, een eindje van de poort vandaan.</i>
	"på betryggende avstand" = "op een veilige afstand"	Jeg fulgte etter ham, på betryggende avstand – Jeg visste jo hvor han skulle. <i>Ik volgde hem op veilige afstand – Ik wist immers waar hij naartoe ging.</i>
	"på armlengdes avstand" = "op armlengte afstand", "dichtbij"	<i>Da han var på armlengdes avstand, grep noen ham fast i hånden.</i> Toen hij dichtbij was greep iemand zijn hand vast
	"litt på avstand" = "een eindje ervandaan"	Jeg ble stående, litt på avstand, bak et tre. <i>Ik bleef staan, een eindje ervandaan, achter een boom.</i>
	"å holde på avstand" = "op afstand houden"	Hennes kjølige holdning holdt vanligvis menn på avstand. <i>Haar koele houding hield mannen gewoonlijk op een afstand.</i>
av sted	weg (= bijwoord)	Han satte seg i sin svarte Golf og kjørte av sted. <i>Hij stapte in zijn zwarte Golf en reed weg.</i>
	"å stikke av sted" = "ervan door gaan"	Gjerningsmannen stakk av sted til fots.

		<i>De dader ging er te voet van door.</i>
en avstemning	een stemming	Vi tok en avstemning, og det ble 15-1 for! <i>We stemden erover, en het werd 15 voor, één tegen!</i>
en avstikker	een uitstapje	Vi tok en avstikker til Cannes. <i>We maakten een uitstapje naar Cannes.</i>
å avstå (avsto(d), avstått)	afstaan	Etter første verdenskrig avsto Tyskland området til Belgia. <i>Na de Eerste Wereldoorlog stond Duitsland het gebied aan België af.</i>
	Vooral gebruikt in combinatie met "fra": "iets afstaan, ergens afstand van doen" "å avstå fra å" = "iets niet doen"	å avstå fra forkjøpsretten <i>afstand doen van het recht op voorkoop</i>
		Hun avstod fra å delta på seansen. <i>Ze nam niet deel aan de seance.</i>
avtale (-te)	afspreken	Det er billig å kjøre drosje i B., men avtal pris på forhånd. <i>Taxis zijn goedkoop in B., maar spreek op voorhand een prijs af.</i>
		det avtalte tidspunkt <i>het afgesproken tijdstip</i>
en avtale	een afspraak; "å inngå en avtale" = "een overeenkomst sluiten" (ook: "å lande en avtale")	En foreløbig avtale er inngått. <i>Er werd een voorlopige overeenkomst gesloten.</i>
		Det hastet med å lande avtalen. <i>Er moest zo snel mogelijk een overeenkomst afgesloten worden.</i>
	"å bryte en avtale" = "een afspraak niet nakomen"	Han har for vane å bryte sine avtaler. <i>Hij komt zijn afspraken vaak niet na.</i>
	"å ha en løs avtale" = "min of meer afgesproken hebben"	Vi hadde en løs avtale om å gå i kino dag. <i>We hadden min of meer afgesproken om vandaag naar de bioscoop te gaan.</i>
et avtrykk	een afdruk	Han pekte på avtrykket i solen. <i>Hij wees naar de afdruk in modder.</i>
		et fingeravtrykk <i>een vingerafdruk</i>

avtvinge (avtvang, avtvunget)	afdwingen	å avtvinge respekt <i>respect afdwingen</i>
avundsjuk (=avundsyk)	afgunstig, jaloers	Hun er avundsjuk på deg. <i>Ze is jaloers op je.</i> Han er avundsyk fordi han ikke har evnen til å skape noe selv. <i>Hij is afgunstig omdat hij zelf niet creatief is.</i>
avvei	alleen in de uitdrukking "å være på avveie": "op het verkeerde pad zijn"; "in verkeerde handen terechtkomen"	Mitt barn, du er på avveie, skrev hun. <i>M'n kind, je bent op het verkeerde pad, schreef ze.</i> faren for at kjemiske og biologiske våpen kommer på avveie <i>het gevaar dat chemische en biologische wapens in verkeerde handen komen.</i>
å avvente (1)	afwachten	Vi avventer etterforskningen til politiet. <i>We wachten het politieonderzoek af.</i> Han så avventende på prestens ansikt. <i>Hij keek afwachtend naar het gezicht van de dominee</i> "være avventende med"; "stille seg avventende til" : "een afwachtende houding aanemen"; zich afwachtend opstellen" USA har tidligere vært avventende med å støtte et flyforbud. <i>De VS hebben zich vroeger afwachtend opgesteld tegenover steun aan een vliegverbod.</i> TV-kanalene stiller seg avventende til alkoholreklame. <i>De televisiestations nemen een afwachtende houding aan tegenover reclame voor alcohol.</i>
avverge	"afweren" of "voorkomen"	Amerikanske myndigheter har vurdert flere muligheter for å avverge at oljeflaket treffer land. <i>Amerikaanse overheidsinstanties hebben verschillende mogelijkheden bestudeerd om te voorkomen dat de olievlék land bereikt.</i> Hun smilte avvergende. <i>Ze glimlachte afwijzend.</i> avvergende håndbevegelser <i>afwerende handgebaren</i>

et avvik	afwijking (zowel in de betekenis "onregelmatigheid" als in de betekenis "aberratie")	Vi har allerede rettet på mange avvik. <i>We hebben al veel afwijkingen gecorrigeerd.</i> et avvik på 10 % <i>Een afwijking van 10%.</i> seksuelle avvik <i>seksuele afwijkingen</i>
å avvike (avvek, avveket)	afwijken ("van" = "fra")	nye data som avviker fra det som tidligere er kjent. <i>nieuwe gegevens die afwijken van wat men vroeger al wist.</i>
en avvikelse	zie "avvik"	Enhver avvikelse fra disse reglene krever tillatelse fra den juridiske avdelingen. <i>Voor iedere afwijking van deze regels is de toelating van de juridische afdeling vereist.</i> Mener De at det finnes mennesker uten sjeleleige avvikelser? <i>Bedoelt U dat er mensen bestaan zonder psychische afwijkingen?</i>
avvikle	opdoeken; ontmantelen	Før ville dere for eksempel avvikle Vinmonopolet. <i>Vroeger wilden jullie bijvoorbeeld de staatswinkels voor alcohol opdoeken.</i> USA har gått med på å avvikle sin flybase ved Torrejon, opplyste Spanias utenriksminister. <i>De VS gaan ermee akkoord om hun vliegbasis bij T. te ontmantelen, zei de Spaanse minister van Buitenlandse Zaken</i>
avvisende	gereserveerd, terughoudend, gesloten "å stille seg avvisende til" = "zich negatief opstellen tegenover"	Forfatteren var en meget avvisende mann. <i>De auteur was een erg gereserveerd iemand.</i> Rådmannen i Halden mener at kommunen bør stille seg avvisende til planene om Kjølén vindpark. <i>De schepen/wethouder vindt dat de gemeente zich negatief moet opstellen tegenover de plannen voor het wind(molen)park in K.</i>
å avvæpne (1)	ontwapenen (ook figuurlijk)	Men alderen hennes var ikke det eneste som avvæpnet ham. <i>Maar het was niet alleen haar leeftijd die</i>

hem ontwapende/ uit het veld sloeg.